

Refacción

Administración
C. RAMON LISTA 5156
T. A. 50 - 5502
Bs. Aires

AROCNINA:

Za eno leto
\$ 8.—
Za pol leta
\$ 5.—
Za inozemstvo
2 Dolarja
Don. iznos: \$ 20 cts.

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOESLAVA) PARA TODA
SUD AMERICA - ORGANO DE LA SOCIEDAD YUGOESLAVA
"HOGAR POPULAR ESLOVENO"

REGISTRO NACIONAL
INTELLECTUAL
DE LA PROPIEDAD
No. 225027

CORREO
ARGENTINO
Sucursal 19

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3153
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

ETO (ASO) III.

BUENOS AIRES, 6 DE FEBRERO (FEBRUARJA) DE 1948

Núm. (Štev.) 3

Debemos impulsar el mutualismo en nuestra colectividad

Con la colocación de la piedra fundamental del edificio social de la Sociedad Yugoslava de Socorros Mutuos, se ha iniciado no sólo una simple construcción, que si bien no deja de ser significativa para todos los yugoslavos residentes en la República Argentina, por ser el fruto de su unidad en torno al Consejo Yugoslavo, sino también una gran acción social entre nuestros compatriotas, y esto es lo fundamental.

No sólo se han iniciado los trabajos destinados a dar forma material a la construcción de todos los yugoslavos de mantenerse férreamente unidos en todos los campos de la actividad humana, sino que el acto de referencia marca el punto de partida de una gran campaña mutualista, que si bien no ha sido organizada debe ser llevada conscientemente a cabo por todas las comisiones directivas de nuestras sociedades y agrupaciones, sin esperar otra iniciativa que nuestra colectividad, y en cumplimiento del deber de velar por los intereses propios, dictada por su conocimiento de todos los problemas inherentes a nuestros compatriotas en lo cultural, artístico, idiomático y económico, cuyo fin han sido constituidas nuestras sociedades.

Nuestros compatriotas, que han sabido seguir el ejemplo de nuestros hermanos en la Madre Patria, que se unieron férreamente para defender el sueno de la bota invasora de la barbarie nazifascista, y que una vez finalizada la gesta heroica, sangrientamente heroica, han demostrado al mundo un ejemplo viviente, cómo se reconstruye un país devastado, por obra de sus propios hijos, sabrán comprender el valor de este otro ejemplo, el de la construcción, aún más emocionante que el anterior, por ser constructivo, pues pone de manifiesto las inmensas posibilidades de la actividad humana puesta al servicio de la Sociedad, de la Nación,

Nuestros hermanos en la Madre Patria han comprendido que trabajando tensamente para su pueblo, es como aseguran realmente el porvenir individual de cada uno de sus hijos, y el suyo propio. Así como ayer comprendieron luchando hasta la muerte era como conseguirían su Liberación definitiva, emprenden hoy que llevando a su máximo desarrollo el cooperativismo consolidarán la liberación económica que ya han logrado mediante el derrocamiento de la antigua explotación capitalista. Así lo atestiguan las cifras que nos dan a conocer el desarrollo del cooperativismo. En la Yugoslavia de hoy siete de cada ocho personas son servidas por las cooperativas de consumo, que el 1.º de noviembre de mil novecientos cuarenta y siete habían aumentado a 10.660 con 2.779.94 miembros. El volumen de las operaciones alcanzó a más de 140 millones de dólares en la mitad del año 1947.

Esto demuestra a nuestros compatriotas, que es necesario consolidar la unidad lograda a través de las campañas de ayuda a nuestra Madre Patria, como así también a través de la actividad del Consejo Yugoslavo. Esta es la tarea principal que tienen por delante nuestras organizaciones. Así como se organizan festivales y conferencias para cumplir la labor artística y cultural es razón de nuestra existencia, así como se preparan cursos de idioma para perfeccionar el conocimiento del mismo por nuestros compatriotas, así debe estimularse el mutualismo, tanto más cuanto que un individuo que no se halla en buenas condiciones de salud, o una familia que pierde a su jefe, se hallan incapacitados de desarrollar todas las demás actividades excepto la de tender a su propia subsistencia.

El mutualismo afianzará aún más el lazo que une a nuestros connacionales, asegurándoles asistencia médica barata, ayuda económica a la familia que en cumplimiento de la ley de la vida trae nuevos seres a nuestro seno, solidaridad para con el que sufre una desgracia, y numerosos beneficios más que se a largo enumerar, pero que serán tantos más cuanto mayor sea el número de nuestros compatriotas que se una a este movimiento de solidaridad social que inicia nuestra colectividad.

Los yugoslavos residentes en la República Argentina, nuestra patria de adopción, en la que desarrollamos nuestras actividades y vivimos nuestros días, deberemos apoyar esta magna obra social que se inicia, llenando nuestra colectividad de socios activos de la Sociedad Yugoslava de Socorros Mutuos, para que de esa manera se haga realidad uno de los principales fines para los cuales ha sido creado el dinero: el de librar al hombre de preocupaciones por los malos momentos que pueda depararle la enfermedad o la vejez, contribuyendo a constituir un fondo social en el que contribuirán todos nuestros compatriotas, para que, una vez más, quede demostrado que LA UNION HACE LA FUERZA.

MEDNARODNE VESTI

NEMČIJA.

Brez alarmističnih odkritij svet menda nemore več naprej in kapitalistično časopisje še manj. Pred časom je bila na dnevnem redu atomska bomba, katera pa ni rodila zaželenega uspeha, zato so jo tudi kakor obrabljen predmet spravili med stari arhiv.

Toda v nadomestitev je bilo potreba odkriti kaj novega in tako se je posrečilo odkriti "protokole", misleč, da bodo ti dali kaj boljši uspeh. Ker tudi ti niso dali zaežljenega sadu, tudi teh ne mislijo več fabricirati.

Nemško delovno ljudstvo, nezadovoljno z angleško-amerikansko politiko, manifestira in proglašuje velike stavke proti veliki draginji črni borzi, kupčenju poljskih pridelkov itd.

Angleži in Amerikanci podpirajo veleposestnike in fabrikante hoteč ponovno dvigniti staro Nemčijo ter jo zagnati proti Sovj. Rusiji, medtem ko ljudstvo, ki je sprevidelo napake nacistične Nemčije hoče zgraditi svobodno Nemčijo ter živeti v prijateljskih stikih s sosednjimi demokratskimi državami.

GRČIJA

Prvi minister stare Grčije je izjavil, da za uničenje Markove ljudske vojske potrebujejo mnogo topov in drugega modernega orožja, katero bodo brezdvomno vdobili od reakcionarnih prijateljev iz Z.A.D.

Kapitalistično časopisje potvarja resnične dogodke, kar je najboljši dokaz, da ljudska fronta, kateri načeljuje gen. Marko zadaja velike vdarce reakcionarni armadi, katera vkljub pomoči od zunaj bo morala kapitulirati pred odločnostjo ljudske fronte.

BOLIVIJA.

V Boliviji so odkrili zaroto, katero so pripravljali pristaši prejšnje vlade, —katere predsednika so obesili ob zadnjem prevratu—. Sedanja vlada je radi tega proglasila obsedno stanje izjavljajoč med drugim, da njena nemajnosa dolžnost je braniti demokratske ustanove in preprečiti zmešnjave in prelivanje krvi.

ITALIJA.

Za kongresom kom. stranke, kateri se je uspešno zaključil, se je vršil kongres socialistične, kateri je med drugimi važnimi sklepi potrdil z ogromno večino sodelovanje s kom. stranko.

V Ferrari se je vršil kongres kmet-skih delavcev. Na kongresu se je razpravljalo o zasedenju neobdelane zemlje in o agrarni reformi.

Kongresa se je udeležilo 7.000 kmet-skih zastopnikov. Navzoče so bile tudi delegacije Romunije, Francije in Jugoslavije.

KITAJSKA.

Kitajska ljudska vojska napreduje in za njo se širi osvobojeno ozemlje, kar povzroča Čangkajšekovi vojski in nje-mu samemu velike skrbi. Ljudska vojska je v zadnjem času zasedla važne postojanke in že odločno bije proti mestu Mukden, kateremu se že bliža ura osvoboditve.

SOVJ. RUSIJA.

Med Sovj. Rusijo in Poljsko je bila podpisana trgovska pogodba, poleg katere se je prišlo tudi do popolnega sporazuma v mednarodnih zadevah.

MAHATMA GANDHI UBIT

V petek 30. januarja se je nepričakovano razširila vest, da je bil izvršen atentat na indijskega voditelja Gandija. Morilec je, kakor pravijo poročila Indije in je pristaš neke teroristične organizacije, ki se ni strinjala z Gandijevo zmerno politiko napram muslimanom.

Ni dvoma, da ima umor Gandija svoje ozadje in je tesno povezan z dolgoletno borbo indijskega ljudstva proti britanskim kolonistom. Njegovo življenje je bilo skozi in skozi posvečeno borbi za neodvisnost Indije, čeprav ni bil pristaš sile napram tistim, ki so skozi stoletja zaslužnjevali in izžemali indijske narode.

Dejstva so pokazala, da njegovo prizadevanje ni bilo zaman. Zbudil je v ljudstvu narodno zavest in hrepenenje po neodvisnosti. Angleški kolonisti so bili primorani priznati nekako neodvisnost Indije, ki pa je na žalost poostрила notranje verske boje, ki so posledica angleške kolonialne politike.

Naj svet gleda življenje in borbo Gandija iz kateregakoli vidika mora priznati, da ima za indijske narode zaslug, kajti z njim se pričinja za Indijo ona velika borba današnje dobe: borba za politično in gospodarsko neodvisnost, proti imperijalističnim silam.

Verjetno je, da imajo indijski narodi, boljše voditelje, kakor je bil Gandi sam, ki bodo nadaljevali pričeto borbo za popolno neodvisnost Indije, ki ji po človečanski pravici pripada.

SOVJETI SO PRAZNOVALI OBLETNICO ZMAGE PRI STALINGRADU

V Sovjetski Zvezi so dne 2. februarja praznovali peto obletnico zmage pri Stalingradu, to je bil dan ko so se pričele umikati nacistične čete pred napadom Sovjetske vojske.

Epit let je poteklo odkar se je razsvetlilo nebo nad Moskvo po grmenju topov in umetniškimi ognji, ko je Stalin na dnevnem redu javil, da se je podal general von aPulus in njegova vojska 91.000 mož.

Dva dni se je po Stalingrajskih ulicah vršila najostrejša in krvava bitka z dnae vone, da se je doseglo preprečiti, da bi nacistične čete prekoračile Volgo. Velika prestolica, moderen vhod

Primorske Vesti

TRST PROPADA

Ravnanje in delovanje ameriško britanskih okupacijskih oblasti v Trstu kaže na to, da želijo ameriško britanski činitelji spremeniti področje Svobodnega tržaškega ozemlja v vojno bazo Združenih držav Amerike. Ob tem lahko povsem jasno spoznavamo razloge, zakaj skušajo ameriški imperialisti preprečiti izvolitev guvernerja. Kakor skušajo s policijskimi ukrepi in poostitvami dušiti demokratično gibanje delovnih množic, tako bi radi z ukrepi, ki pomenijo gospodarsko dušenje Trsta in ustavljanje njegove industrijske proizvodnje, spraviti STO v popolno gospodarsko odvisnost od ameriškega imperializma. Ne smemo pozabiti, da je morala vsa tržaška industrija omejiti svojo proizvodnjo zaradi ovir, ki jih ji postavlja ameriško britanska uprava v preskrbi s potrebnimi surovinami. Število nezaposlenih je naraslo v maju 1947 na 25.480, v juniju pa na 26.950, kar je nad 10% tržaškega prebivalstva. Cene življenjskim potrebščinam skokoma naraščajo. Že l.

v Kavkaz in Kaspiško morje ter najvažnejše industrijsko središče, je ostalo le kup ruševin. Vse stavbe so bile pokvarjene, da sploh ni bilo mogoče več v njih živeti.

Prebivalstvo, ki je stanovalo v kletih in podzemskih luknjah ter jedlo v restavracijah pod milim nebom, katere je postavila vlada, je pričelo z velikanskim delom: z obnovo Stalingrada. Danes, kljub pomanjkanju strojev in materiala, se je obnovilo že 27.000 stavb, katerih površina 1.000.000 m² so sama stanovanja; 72 so šole, 14 bolnišnice; 111 otroški vrteci, 30 klubov in 4 telefonske centrale. Iz poročil časopisov je razvidno, da že vsa industrija normalno obratuje. Tudi tovarna traktorjev je že dosegla normalno predvojno produkcijo.

V zadnjih petih letih se je v Stalingradu postavilo 137 km vodovoda, 30 odvodnih inštalacij ter 38 km tranvajskih tračnic.

Čeprav je Sovjetsko časopisje pohvalilo eroizme Stalingrajskih sinov ter velikansko delo rekonstrukcije, katero se je izvršilo, je "Pravda" izjavila, da se kljub obnovi še ne šteje s zadostnim številom stanovanj, ki bi zadostile vsem potrebam.

RAZSTAVA JUGOSLOVANSKE KNJIGE IN NARODNIH DEL V LONDONU

Dopisnik Tanjuga javlja, da je bila 16. januarja otvorjena razstava jugoslovanske knjige, narodnih del in slik.

Svečani otvoritvi so prisostvovali predstavniki britanske književne in kulturne javnosti, kakor tudi predstavniki tiska in predstavniki diplomatskega kora.

Razstavo je otvoril jugoslovanski Ambasador Dr. Ljubo Leontić, kateri je v svojem govoru naglasil da ta razstava nudi površno sliko o razvitju naše knjige.

Ambasador Leontić je nadalje naglasil da se je v preteklem letu naučilo pisati in čitati 450.000 ljudi.

Ob zaključku svojega pozdravnega govora je dr. Leontić poudaril da bo razstava doprinesla boljše medsebojno spoznanje narodov Anglije in Jugoslavije.

Za njim je povzel besedo britanski pisatelj in kritik Desmond Makarti in univerzitetni profesor Lavrin katera sta v svojih govorih prikazala zasluge jugoslovanskih narodov za časa narodno osvobodilne borbe ter njih uspehe na materialnem in kulturnem obnavljanju domovine.

1946 je bil kruh 66 krat dražji nego leta 1940, olje celo 145 krat, krompir 90 krat, sladkor 143 krat. Tudi je značilno da so prevzele Združene države Amerike okoli 60 % vsega tržaškega pomorskega prometa, dočim se je mostale države skupaj pa z 30%. Na vsak način kažejo Američani prizadevanje, čim bolj skrečiti povezanost Trsta z njegovim gospodarskim zaledjem. Toda kljub celo ponarejenim statističnim poročilom je neizpodbitno dokazano, da je suhozemni promet Trsta večji nego pomorski in da pripada v tem pogledu prvo mesto Jugoslaviji. Tako je izkazal l. 1946 železniški promet Trsta z Italijo 314.768 ton, z Jugoslavijo pa nad dvakrat več t. j. 634.555 ton. Gospodarska politika, ki jo uvaja zapadni imperializem na tržaških tleh nedvomno razkriva tajne načrte in nakane, ki jih ima z usodo STO-ja. Prav nobenega dvoma pa ni glede tega, da se bodo vse te in podobne nakane razbile ob strnjeni, enotni politični volji tržaškega demokratičnega delovnega ljudstva.

USPEŠNA BORBA LE V ENOTNOSTI OSVOBODILNE FRONTE

11. januarja so se zbrali aktivisti Osvobodilne fronte za Tržaško ozemlje na konferenci, na kateri so sprejeli važno resolucijo. V njej ugotavljajo, da je položaj Slovencev v coni A zaradi pristranosti angloameriške uprave skrajno težaven. Zaradi tega je povsem jasno, da vidi tudi danes naše ljudstvo na Tržaškem ozemlju edino možnost uspešne borbe za svoje pravice in svobode edino v enotnosti Osvobodilne fronte in v nepopustljivi borbi proti sovražnikom te enotnosti. Za vsakega iskrenega in poštenega Slovenca na Tržaškem ozemlju ni druge poti, kakor boriti se za svoje pravice v okviru Osvobodilne fronte ali pa se iz nje izločiti in s tem izločiti se iz slovenske skupnosti ter kreniti na pot narodnega izdajstva. Na to slednjo pot so stopili vsi oni izdajalci, ki so pričeli ustanavljati v rstu tako imenovano "Slovensko demokratsko zvezo", ki predstavlja očiten poizkus razbijanja enotnosti in skupne povezanosti Slovencev na Tržaškem ozemlju ter njihove vsenarodne organizacije Osvobodilne fronte. V omenjeni zvezi se zbirajo med drugim tudi razni belogardistični izdajalci, četniki in ustaši, ki so našli svoje zatočišče v Trstu zaradi protiljudske politike angloameriške vojne uprave. Ti izdajalski elementi so v službi tujih, imperialističnih interesov. Zaradi tega zasluži njihovo ravnanje najostrejšo obsodbo vsega zavednega delovnega ljudstva.

NOVE PROVOKACIJE

Reakcionarni tisk je objavil poročilo ameriških okupacijskih oblasti, da so jugoslovanske obmejne straže dne 6. januarja baje streljale na ameriško cono Svobodnega tržaškega ozemlja. Preiskava pa je dognala, da so se omenjenega dne pojavili na komunikaciji Gorjansko-Mavhinje, kakih 150 m od meje, sumljivi neznanci, ki so se razgovarjali v našem jeziku. Ob tem pojavu je postalo očitno, da se na Svobodnem tržaškem ozemlju organizirajo ustaško četniške tolpe, ki naj bi skušale razviti zločinsko delavnost vzdolž meje STO-ja in FLRJ. Zaradi tega je pričela jugoslovanska patrolja streljati proti zbirajočim se neznancem-banditom z avtomatičnimi puškami. Takšno je torej ozadje tega "incidenta", ki kaže v jasni luči organiziranje provokacij ob jugoslovanski meji. Ista patrolja je opazila še drugo skupino banditov v razdalji 70 m od obmejne črte. Z dvema streloma jih je prisilila k umiku, med katerim so oddali banditi dva strela proti jugoslovanski meji. Preiskava je nadalje dognala, da podpira te zbirajoče se tolpe tržaška civilna

policija, ki deluje kot podrejeni organ ameriških okupacijskih oblasti na področju STO-ja. Značilno pa je vsekako, da je predvsem ameriški reakcionarni tisk razširil te vesti o "incidentu" ob tržaški jugoslovanski meji v času, ko je bilo ponovno sproženo vprašanje tržaškega guvernerja.

PRVI KORAK K URESNIGENJU ENOTNOSTI TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Vojaška uprava Jugoslovanske armade v Kopru, ki upravlja del Svobodnega tržaškega ozemlja (STO-ja) do imenovanja guvernerja, je izdala ukaz o svobodnem prehajanju demarkacijske črte med jugoslovansko in britansko-ameriško cono STO-ja. Demarkacijsko črto lahko prehajajo vsi civilni prebivalci tega področja, ki imajo osebno izkaznico. Ta ukaz predstavlja prvi korak k ustvarjanju pogojev za enotnost Tržaškega ozemlja, k normalizaciji prilik. Razen tega je Vojaška uprava Jugoslovanske armade navezala stike s predstavniki Zavezniške vojaške uprave, da bi bil dosežen sporazum o svoobdni izmenjavi blaga med obema conama ter svobodi zaposlitve delavstva ene cone v drugi coni. V tej zvezi naj pripomnimo, da je britanska vlada odklonila predlog jugoslovanske vlade glede ustanovitve skupnega jugoslovansko-angloameriškega štaba za upravljanje Tržaškega ozemlja. Nedvomno tičijo vzroki za to odklonitev v prizadevanju, čim bolj zavleči možnosti ustvaritve enotno-anglo-ameriškim četam, da ostanejo na nosti STO-ja in s tem sočasno omogočiti ostanejo na tem področju kolikor mogoče dalje.

V SEDMIM MESECIH 1100 BOMB

Zaradi aretacije nekaterih partizanov v Trziču in zaradi stalnih izzivanj ter bombnih napadov fašističnih elementov na področju Trziča je pokrajinski odbor Zveze primorskih partizanov za tržaško pokrajino sklenil, preučiti postopanje policijskih oblasti zaradi aretacije Marije Fantinija, ki je bil odlikovan s partizansko srebrno svetinjo, Fontanota in drugih partizanov. Pokrajinski odbor zahteva takojšnjo izpustitev aretiranih partizanov in takojšnjo aretacijo dobro znanih neofašističnih izvalcev. Kakor so navedene borec preganjanje že angloameriške zasedbene oblasti, tako se to preganjanje nadaljuje tudi sedaj s strani italijanskih policijskih organov. Značilno je, da je bilo v okraju Trzič v sedmih do osmih mesecih vrženih 1100 bomb. Zgodilo se je celo, da so fašistični izvalci hoteli zvaliti krivdo in odgovornost na napredne demokrate in komuniste zaradi umora 34 letnega Petra Dominutija, člana bivše akcijske stranke in vodje tolp, ki že ves čas izvajajo v Trziču in okolici številna teroristična nasilja. Demokratske delovne množice upravičeno terjajo, da se povzročitelji neofašističnih napadalnih akcij zapro ter kaznujejo.

DELOVANJE SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Dobro je znana borba Slovencev na rodnega gledališča v Trstu za dvorano. Zeman so bila vsa prizadevanja za zagotovitev primernega prostora, kjer bi Slovensko gledališče lahko uprizarjalo svoje predstave. Kljub številnim dvoranam v Trstu gluha za vse prošnje in pritožbe slovenskih kulturnih krogov. Slovenskemu gledališču v Trstu ni preostalo nič drugega kakor da si je pričelo samo pomagati pri iskanju primernih prostorov. V novi sezoni so požrtvovalni tržaški gledališki igralci uprizarili I. Cankarjevega "Kralja na Betajnovi" najprej v Kopru, te dni pa v Domu pristaniških delavcev v Trstu. Predstava je žela lep uspeh. Normalizacija prilik na Svobodnem tržaškem ozemlju bo nedvomno mnogo prispevala k možnostim bolj zadovoljivih okoliščin, v katerih bi v tem primeru zaživel slovensko kulturno življenje.

ZA 120 MILIJONOV NOVIH DAVKOV

Na zadnji seji tržaškega občinskega sveta so sklenili povišanje trošarinske užitnine za 25%. Poročevalec finančne komisije je poudarjal, da je znašal lani dohodek na trošarinah okoli 400 milijonov ter da bodo z novim poviškom zvišali ta dohodek za 100 ali 120 milijonov. Kot pretvezo za to povišanje je služil izgovor o zvišanju stroškov zaradi povišanja plač uslužbenecem. Razen tega nameravajo uvesti trošarino še na nekatere predmete, ki so bili doslej neobdavčeni.

PREIMENOVANJE URADOV

Na podlagi ukaza št. 55 so bile izvedene nekatere spremembe v organizaciji Vojaške uprave v Trstu ter preimenovanje častnikov, oddelkov in odsekov. Šef Vojaške uprave general R. Gaither se bo namesto višji častnik za civilne zadeve imenoval očeslej "glavni ravnatelj za civilne zadeve". Glavnemu ravnatelju bo dodeljenih pet ravnateljev in en izvršni ravnatelj. Dosedanji oddelki in odseki se ukinejo ter se spremenijo v departmane odnosno v urade. Novih departmanov (oddelkov) je deset. Šefi posameznih departmanov imajo naziv "načelniki". Vodje posameznih uradov se nazivajo "uradniki".

645 OBNOVLJENIH POSLOPIJ

V letu 1947 so bile obnovljene zadrug na Goriškem zelo delavne. V goriškem okraju je bilo skupno obnovljenih 348 stanovanjskih in 232 gospodarskih poslopij. Vseh članov obnovitvenih zadrug je bilo v preteklem letu 2750. Vipavski rajon šteje 14 obnovitvenih zadrug, grgarski 7, rajon Gorica tudi sedem. Vrednost obnovitvenih del je 147.753.450 dinarjev. V goriškem rajonu bodo zgradili več delavnic, ki bodo delale izključno za obnovo.

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

BUENOS AIRES

Gutenberg 3360

T. A. 50 - 3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenidi San Martin

RAZNE NOVICE

—Prebivalci Podgore pri Gorici terjajo samostojno občino v obsegu, kakršen je bil pred priključitvijo h Gorici.

—V Gradežu pri Trstu je 1400 brezposelnih demonstriralo pred občinsko palačo. Brezposelni v Gradežu so sklenili, da pošljejo svojo delegacijo v Rim. V Gorici so ustanovili odbor, ki po pobiral pristojevolne prispevke za pomoč brezposelnim.

—V Dobrovem v Brdih so uprizorili Finžgarjevo dramo "Razvaline življenja", ki je žela popoln uspeh. K predstavi so prišli ljudje z vseh Brd.

—V Anhovem v Soški dolini so pričeli temeljnimi deli za postavitev spomenika padlim talcem. Ves potreben cement je darovala anhovska cementarna.

—Gimnazija v Novi Gorici je dobila sedaj svoje nove prostore v veliki, krasni zgradbi, v kateri so stanovali nekoč sinovi fašističnih pilotov.

—S plinom se je skoraj zadušila v Trstu 55 letna vratarica Lucija Miani iz ulice Canova št. 13 v Trstu.

—V šempetru-Gorici so pokopali ob veliki udeležbi ljudstva junaškega borca za našo svobodo Petra Nemca, ki so ga krvoločni Nemci neusmiljeno trpinčili, dokler ga ni rešila strašnega trpljenja odrešilna krogla. Na željo staršev in borcev je bilo njegovo truplo pokopano v rodnem kraju.

—Izšel je koledar Gregorčičeve založbe za leto 1948 v Trstu. To je edini slovenski koledar na Tržaškem ozemlju.

—Slovenski skladatelj Vinko Vodopivec, župnik v Kronbergu pri Gorici, praznuje 72. letnico rojstva. Slavljence je zložil več skladb za partizane.

—Zadnje angloameriške okupacijske barake v Gorici, ki so kazile sliko ulic Ruma in Oberdan, so sedaj odstranjene in pometene.

—Trije angleški vojaki so si hoteli pred odhodom v domovino zagotoviti avtomobilsko vozilo. Iz neke garaže v ulici Ghiberti v Trstu so hoteli odpeljati avto, pa je njihov ropot zbudil čuvaja, ki je telefoniral po policijo. Angleški vojaki so ob pojavu policije zbežali, vendar niso imeli sreče in so sedaj v vojaških zaporih, kjer lahko razmišljajo o svojem ponesrečenem polizkusu.

—65 letni lesni trgovec Ivan Majer iz Teta se je mudil skupno z voznikom Francom Tomazičem v neki gostilni v bližini ljudskega vrta. Prisedli so trije zavezniški vojaki, ki so jima dali pokusit liker, ki so ga prinesli s seboj. Majer je na poti domov obležal negiben in je v bolnišnici umrl. Tudi Tomaziča so morali prepeljati v bolnišnico. Oblastva skušajo dognati, kakšen je bil tisti "liker", ki so ga obema ponudili trije neznanji vojaki.

—Zastopniki občine štandrez so se zglasili pri goriškem prefektu in mu obrazložili želje domačega prebivalstva, naj bi se za štandrez vzpostavila samostojna občina z obsegom pred avgustom 1926, ko je bila Gorica priključena k mestni občini.

—Cerkev sv. Ignacija v Gorici, kamor najraje zahajajo goriški Slovenci, je dobila nazaj tri zvonove izpred vojne, ki so jih sedaj pripeljali iz Vidma. Največji tehta nad 16 stotov.

—Prosvetno društvo "Oton župančič" v štandrezu je uprizorilo veseloigro "Rodoljub iz Amerike." Dvorana pri Brišku je bila nabito polna.

TRGOVINA JESTVI

"PRI ČERNICU"
C. Ramón Lista 565(1) - U. T. 64-1509

F. HRADILAK
FIAMBRERIA — Puesto No. 8
Mercado "Las Magdalenas"
Fco. Beltró 5276 — T. A. 50-0990

Vesti iz Jugoslavije

KRATKE VESTI IZ VSE DRŽAVE
Izboljšave, ki pospešujejo graditev daljnovodov.

Med Splitom in Lozovcem gradijo daljnovod za tok visoke napetosti. Postavljajo betonske cevaste stebre namesto lesenih. Uporabili so prvič v naši državi sistem graditve portalnih pelezobetonstih stebrov. Za postavljanje teh stebrov ni treba mnogo strokovnih delovnih moči. Razen tega je racionalizator Ivan Jugović z novim načinom pospešil postavljanje stebrov. Iznašel je poseben oder.

30.000 prebivalcev v Hercegovini je

prišlo pod streho.

Med vojno je bilo razdejanih ali požganih 12.275 kmečkih hiš. Po letošnjem programu jih morajo obnoviti 3160. Prispevek ljudstva v gradivu in prostovoljnem delu je znašal 150 milijonov dinarjev. V dveh letih in pol so obnovili 10.834 hiš. Pod streho je prišlo 30.000 prebivalcev, ki so bili prej brez domov.

V Nišu gradijo livarno in strojno tovarno.

Oktober so začeli graditi veliko livarno in strojno tovarno. Za dve veliki poslopji je letos investirano 23 milijonov dinarjev. Zazidana ploskev novih tovarniških poslopij znaša 3100 kv. metrov.

Tudi Varaždin bo dobil novo livarno

Avgusta so začeli v Varaždinu graditi livarno železa. To bo največja livarna v severni Hrvatski ter po svoji zmogljivosti petkrat večja kakor stara livarna. Ustroja zidarskih del so že končana. Livarna bo pod upravo mestnega ljudskega odbora.

Zaključna dela pri ureditvi savskega pristanišča v Beogradu.

Ureditev obale v pristanišču bo kmalu gotova. Tlakovanje brežin bi naj bilo gotovo prhodnje leto, kakor je bilo prvotno določeno, v resnici pa bo delo končano že letos.

630 ton dobrega jekla so dvignili iz Save v Beogradu.

Lani maja so začeli v Beogradu dvigati iz Save potopljeni viseči most. Konstrukcija tega mosta je tehtala 4000 ton. Med okupacijo so Nemci razsekali in odvedli 200 ton konstrukcije. Doslej so najprej dvigali kable, nakar so začeli demontirati glavni nosilec na dnu Save. Konstrukcijo so razrezavali pod vodo. Za dviganje posameznih delov so uporabljali tri žerjave, nosilnostjo po .0 ton. Delo bodo nadaljevali dokler ne bo ledu, končali pa ga bodo že letos.

Zelo živahna gradbena delavnost v Istri in na Reki.

Po priključitvi Istre in Reke k Jugoslaviji se je razvila živahna delavnost v mnogih krajih. Zlasti so začeli pospeševati industrializacijo in elektrifikacijo. V Raši, kjer je velik premogovnik, so zgradili poslopje za kalorično elektrarno. Strojne naprave že instalirajo. V raškem premogovnem bazenu rekonstruirajo cesto Raša-Labin. Preuredili bodo vso cesto Reka-Pulj. Na otoku Cresu gradijo velik vodovod.

Vodovode pa gradijo tudi v več drugih krajih. Odbro napreduje obnova požganih naselij. Izmed .0. poslopij so jih obnovili že polovico. Na Reki je bilo do novembra končanih 85% gradbenih del letšnjega gradbenega programa. Veliko pozornost posvečajo industrijskim podjetjem. Na Sušaku so razširili žago. Gradijo nova poslopja za ladjedelnico "Tretji maj", dale za rafinerijo, papirnico, kovinsko tovarno "Aleksander Ranković", začeli so graditi tovarno cementnih izdelkov, tovarno transformatorjev in tovarno kisika.

Letošnja gradbena in druga dela v Črni gori.

Eno največjih del je graditev železnice iTitograd-Nikšić. To je črnogorska mladinska proga, ker gradi mladina. Doslej je sodelovalo 7000 mladine. Živahna gradbena sezona je terjala mnogo gradiva. Vta namen so obnovili eno opekarno in zgradili tri nove. Gradili so pa tudi druga industrijska poslopja. Pri Nikšiću so zgradili največjo žago v Črni gori, v Titogradu so pa začeli graditi tovarno pohištva. V Uleinuju so sezidali oljarno, v Baru so pa drugo oljarno prerediti. Na Slapu gradijo hidrocentrulo, v Kotoru pa kalorično elektrarno. Razen tega so letos zgradili 70 mest. V velikem obsegu so tudi meliorirali zemljišča. Na Rijeckem polju pri Titogradu so skopali 8.600 m dolg namakalni prekop. Ob tem prekopu se bo razpredlo namakalno omrežje v skupni dolžini .0 km. Za stanovanjska poslopja so letos investirali 100 milijonov din. Obnovljenih je bilo 21.8 hiš.

Zgraditev moderne železniške postaje v Titogradu.

Ob končni postaji nove železnice Titograd-Nikšić bodo zgradili moderno postajno poslopje, ki bo eno najlepših v državi. Na velikem postajnem platu, ki bo segal skoraj 3 km daleč, bodo zgradili še več drugih poslopij. Postajno poslopje bodo začeli graditi v najkrajšem času. Pripravljalna dela so na splošno že gotova. Stroški so računani na 20 milijonov din.

Številna melioracijska dela v LR Srbiji.

Letos so se lotili več večjih melioracijskih del, pri katerih je sodelovalo na tisoče članov Ljudske fronte prostovoljno. V kragujevskem okraju so regulirali reko Lepenico, ki je prejšnje čase poplavljala velike površine rodovitne zemlje. Pri reglaciji je sodelovalo 11.190 članov LF. — V požarevaškem okraju jedoslej Torava poplavljal rodovitna zemljišča. Obrambni naspipi se niso obnesli. Da bi se pospešilo odtokanje vode v strugi, so persekali ovinek ter skopali nad 600 m struge. Ljudske oblasti so dale v ta namen nad 2 milijona din kredita. Ljudstvo je prispevalo 7.000 prostovoljnih delovnih ur. — V okolici Smederevske Palanke so med množično akcijo v nekaj urah skopali štiri prekope.

V Sandžaku so odprli premogovnik

Ob koncu novembra so v Tutinu, deževskem okraju, slovesno odprli premogovnik rjavega premoga "Župa". Ležišča premoga so zelo bogata. Obrat se bo sčasoma povečal. Začetna proiz-

vodnja znaša 6 vagonov premoga na dan.

Prebivstvo gradi prostovoljno železnico Bastaj-Grubišno polje.

Člani Ljudske fronte v daruvarskem in grubišnopolskem okraju so se obvezali, da bodo prostovoljno zgradili 14 km dolgo železniško progo. eDlāti so začeli v začetku novembra. Pri dosedanjih delih je doslej sodelovalo nad 8000 ljudi. Za zgraditev nasipa bo treba nakopati, navoziti in nasuti okrog 90.000 kub. metrov zemlje. Zgraditi bodo morali tudi devet mostov.

Razvoj največje jgoslovanske tovarne elektroindustrije "Rade Končar" v Zagrebu

Že leta 1945 so začeli kopati temelje za nova tovarniška poslopja, zakaj tovarna je morala prevzeti velike naloge po osvoboditvi. Lani so uspešno nadaljevali delo. V letošnji stavbeni sezoni je bilo treba dograditi velike montažne dvorane in poslopja za delavnice, ki so jih začeli graditi lani. Hkrati z graditvijo novih poslopij so sposabljali tudi delovne moči. — Uvajati so začeli nove delovne načine. Med gradbenimi delavci so imeli razen številnih udarnikov tudi racionalizatorja. Ianske naloge so usešno izpolnili ter dohiteli vse, kar so zamudili prejšnje leto.

Nova tovarna konzerv v Koprivnici

Na kraju stare zapuščene oljarne so zgradili moderno tovarno za konzerviranje sadja in sočivja. Tovarna že obratuje z velikim uspehom ter znatno presega določeno proizvodno nalogo.

NOVICE IZ SLOVENSKE BENEČIJE

Razne stvari se dogajajo po naših cerkvah. Tako se je prietil v oDlenji Mjersi dogodek, ki so zanj izvedeli ljudje daleč naokoli. Slovenski verniki iz Dolenje Mjerse, ap tudi Pikonov in okolice so se zbrali v cerkvi in molili "Češčeno Marijo" v slovenščini. Nena-doma prične zloglasni bogataš Mario Leban moliti v italijansčini. Ljudstvo je terjalo od njega, naj umolkne in naj ne moti njegove olitve.m Leban se je skliceval na to, češ, da "smo Italijani". Toda nazadnje je moral izzivalec zapustiti cerkev. In veste, kdo je ta Leban? V času faši ejz ma ppndal eeee. ETE V času fašizma je bil "fiduciario" (zupnik). Med vojno je hotel organizirati poseben bataljon proti artizanom, kar se mu a ni opsprečilo, ker ga ljudstvo ne mara. Tudi ri občinskih volitvah ga je ljudstvo odklonilo.

V Klenjah so ljudjen nabrali 200.000 lir za popprpavilo cerkve sv. Antona. Mons. eBrtini pa je zavrnil to ljudsko željo, češ da se s tem načrtom "ne strinja". Ljudstvo pa je izvedelo, da je storil to o nasvetu občinskega odbornika Raceara Ambroža, ki edini z mons. Bertinijem "brani" v vasi italijanstvo.

V Stupici so prejeli partizani 500 lir nagrade od aPrtizanske zveze. Znana doaća izzivalec Viktor Blasutič in Jožef Čedermac sta skušala izzvati domače partizane z očitkom, češ da prodajajo "domovino z pet tisoč lir." Ljudstvo pa želi od obeh izzivaleev jasen odgovor na vprašanje: Kje sta neki bila vidva v času, ko so se partizani z orožjem v rokah borili proti fašistom in nacistom?

Vesti iz Organizacij

PREDAVANJA

Kulturni odsek Slov. Ljudskega Doma priredi 5 predavanj, ki so namenjena za rojake, kateri se mislijo vrniti v domovino. Jako važno za povratnike je da že vnaprej spoznajo F.L.R.J., njene postavbe ter delavske dolžnosti in pravice.

Zato je kulturni odsek S. L. D. uvidel potrebo, da pripravi predavanja, potem katerih se bodo rojaki namenjeni v domovino, seznanili že vnaprej z novo Jugoslavijo.

Predavanja bodo obsegala sledeče predmete:

1. Edinstveni sindikati delavcev in nameščencev.
2. Ekonomska uredba nove Jugoslavije.
3. Narodna osvobodilna borba in narodni front Jug.
4. Narodna oblast in nova ustava Jugoslavije.
5. Socialna zaščita in delavska zakonodaja.

Prostor in dneve za predavanja bomo že pravočasno javili.

Rojaki kateri bodo odpotovali s prvim jugoslovanskim parnikom, bodo o teh predavanjih obveščeni pravočasno pisмено.

Kulturni odsek S. L. D.

OBČNI ZBOR SLOV. LJUDSKEGA DOMA — PODRUŽNICA PATERNAL —

V nedeljo 1. febr. popoldan se je vršil v prostorih bivšega društva Slov. Dom na Paternalu I. redni občni zbor Slovenskega Ljudskega Doma — Podružnica Paternal, ob običajnem dnevnem redu.

Občni zbor je otvoril preds. bivšega Slov. Doma, tov. Lipičar Štefan, kateri je v prvem redu pozdravil predsednika Slov. Ljudskega Doma, tov. Semoliča in delegata Vilkota Stanta, ter nato ostale člane in članice bivšega Slov. Doma.

Tov. Lipičar je predlagal za častnega predsednika tov. Semoliča, kar so navzoči z odobravanjem pozdravili. Za predsednika omizja je bil predlagan tov. Stane Baretto, za zapisničarja pa tov. Josip Švagelj. V volilno komisijo sta bila izvoljena Kovač in Švagelj.

Ko so vsi predlagani prevezli svoja mesta se je prešlo na dnevni red in dobil je besedo tov. Kovač, ki je grajal odsotnost nekaterih članov, kateri se brez upravičljivega vzroka obnega zboru niso vdeležili. Povdarjal je potrebo ponovnega udeleževanja v pevskem in dramatičnem odseku. Radi tolikoletnih nasprotstev, katere so vladale med posameznimi društvi in člani, in ki so toliko škodovali vsej naši skupnosti morajo prenehati. Naša podružnica bo napravila svojo dolžnost napram Centrali in smo prepričani, da bo tudi ona napram nam storila vse, kar ji bo mogoče. Kakor smo mi do sedaj ljubili svoj Slov. Dom in se žrtvovali zanj, tako bomo ljubili in delali tudi za Slov. Ljudski Dom.

Prešlo se je nato na volitve novega odbora. Tov. Baretto, kot predsedujoči, vpraša, če je odbor sestavljen kako kandidatno listo. Ker ni bilo nobene predstavljene liste razen liste, ki jo je provizorično sestavil in predložil tov. Kovač, je preds. Baretto dal nekaj minut odloga, da se članstvo pogovori o kandidatih in da naj vsi predlagani sprejmejo kandidature. Ravno tako je pozivljati tudi tov. Kovač.

Po odmoru kakih 10 minut se je prišlo nato na volitev odbora. Glede predsednika je bilo nekoliko težave, ker vsi, ki so bili predlagani so že povsod obremenjeni, končno je le prevzel predsedstvo tov. Medvešek Marij. Za podpredsednika je bil

izvoljen Paškulin Josip, za tajnika Josip Švagelj, za namestnika tajnika Hvala Ivo, za blagajnika Štefan Mavec, za podblagajnika Rogelja Albin in Trampuž Angela, za knjižničarja Husu Franc, za gospodarja Ličen Anton, za načel. petja Josip Lojk, za načelnico dramatike Lojk Ivanka, za načelnico ženskega odseka Vida Kjuder. Odborniki: Rihard Bevič, Stane Baretto, Zlobec Josip in Kovač Franc.

Da se pritegne tudi več članov mladine v odbor se je določilo Borisa Zlobec in Ido Pečenko, da skličeeta mladino in si izberejo zastopnike v odbor.

Tov. Kovač pove, da je občni zbor določil naslednjo članarino: Člani \$ 2.—; članice \$ 1.—; mladina do 14 leta 50 centavov; od 15 do 21 leta pa \$ 1.—.

Tov. Baretto še enkrat prečita imena izvoljenih odbornikov ter je takoj nato pozval tov. Medveška, da prevzame predsedstvo in vodi nadalje občni zbor.

Novoizvoljeni predsednik Medvešek je prevzel svojo mesto, se zahvalil za azupanje in je obljubil storiti vse, kar bo v njegovih močeh v prosoh Slov. Ljudskega Doma in Podružnice Paternal. Prosil pa je tudi druge odbornike, da store svojo dolžnost ter članstvo, da odboru pomaga v kolikor je potrebno.

Pri slučajnostih se oglasi k besedi tov. Stanta, ki sporoča, da je treba določiti nekaj žensk za delo v kuhinji za časa bližnjih pustnih zabav. V to svrhu se bo vršil v torek v Slov. Ljuds. Domu sestanek žensk. Na ta sestanek se določi, da gresta Ivanka Lojk in Vida Kjuder.

S tem je bil občni zbor nekako zaključen. K besedi pa se je oglašil častni predsednik Semolič, ki se je zahvalil za podeljeno mu čast, da se ga je izvolilo za častnega predsednika. Govoril je o pomenu združitve in o Podružnici Paternal. Rekel je, da se ni bilo nikoli proti podružnici in je pozivljati, da se vsi, ki živijo v bližini učlanijo v Podružnici Paternal. Saj vse kar imamo je skupno, kar ima Slov. Ljuds. Dom je last podružnice in obratno. Glede knjižnice priporoča, da bi se knjige izmenjavale, da bi tako članstvo imelo priliko čitati tudi knjige, katere je do sedaj čitalo le članstvo dotičnega društva, čigar last so bile knjige.

Tov. Semolič se je spomnil tudi prosvetnega delovanja. Rekel je: Slov. Dom je imel najboljši dramatični odsek, zato naj ga podružnica spet poži in se bomo zamogli ponovno pokazati tudi na kulturnem polju. Pozval je vse navzoče člane, da tudi v bodoče žrtvujejo svoje delovanje za našo skupnost in kulturni napredek naše naselbine, kot so dosedaj in to je povdaril ko je rekel, da vidi med zbranim članstvom same stare in izkušene društvenike. Besede tov. Semoliča so zborovalci pozorno poslušali in z odobravanjem pozdravili.

Preds. Medvešek se je zahvalil tov. Semoliču za lepe in zbrane besede ter pozval članstvo, da ostane zvesto Slov. Ljudskemu Domu in njegovi Podružnici Paternal.

S tem je bil občni zbor zaključen.

Josip Švagelj, zapisnikar.

OBNI ZBOR PODRUŽNICE V SAAVEDRI

Tudi v podružnici Slovenskega Ljudskega Doma v Saavedri se je v nedeljo 1. febr. vršil občni zbor. Udeležilo se je tega okrog 60 članov in članic iz Saavedre in okolice ter zastopniki izvršnega odbora Slovenskega Ljudskega Doma in zastopnik Slovenskega Glasa.

Ker si pa izvoljeni odbor ni določil funkcij, bomo v prihodnji številki obširneje poročali o poteku tega občnega zbora.

ZA POMOČ DOMOVINI

Likvidacijski odbor U.S.J. - Slov. odbor
Nabrano potom tov.-ce. Sonje Golja in očeta:

Po \$ 50.—: Franc Golja in Franc Rutar.
Po \$ 30.—: Franc Gabršček, Franc Golja iz Ciginj in Marija Hvala.

Po \$ 25.—: Franc Uršič.
Po \$ 20.—: Andrej Berginc, Andrej Štrukelj, Maks Melinc, Stanko Fon, Josip Dragon, Ivan Strle, Andrej Škrbec, Karel Duša.

Skupaj \$ 3.5.—.
Potom tov. Ivana Pirih:
Po \$ 50.—: Peter Obič, Ivan Pirih.
Po \$ 40.—: Ciril Marn.

Po \$ 30.—: Emil Klanjšček, Josip Kodrič, Stanislav Beguš.

Po \$ 25.—: Ljubomir Makuc, Matilda Pirih, Lovro Rospet.

Po \$ 20.—: Ana Sovdat, Ludovik Bremer, Alojzij Tominer, Filip Strel, Metod Korelec, Stanislav Švagelj, Ivan Klinkon, Josip Tence, Viktor Laponja, Ivan Sanj, Ivan Rutar, Josip Zubič, Alojzij Sanj, Vida Breclj vd. Cumar.

Skupaj \$ 585.—.

Potom tov. Ivana Pečenko (sin):
Po \$ 25.—: Družina Jakob Lásjak.

Po \$ 20.—: Družina Silvan Pečenko, Karolina Leupušček, Olga Leupušček.

Villa Devoto sprejeto potom tov. Ivana Pe-
\$ 71.— od mladine bivšega G.P.D.S. v čenko.

Skupaj \$ 856.—.

Potom tov. Antona Zadel:

DOMAČE

NESREČA

Naš rojak tov. Rudolf Klarič je bil namenjen, da odpotuje v sredo, dne 4. februarja z avijonom v svoj rojstni kraj, t. j. v Svobodno Tržaško Ozemlje. Hotel se je prej posloviti od svojih ožjih prijateljev in je v ta namen pripravljal v soboto poslovilen večer v svoji hiši v Moreno. Ko je popoldne odšel iz mesta v Moreno je s svojim avtomobilom trčil v kamijon. Ranjen k sreči ni bil nobeden, toda avto je ostal močno poškodovan.

Tovariš Klarič je naslednji dan občutil bolečine in se je zatekel do zdravnika, kateri je ugotovil, da je zadobil poškodbe na nogah. Moral se je internirati v Sanatorij v Morenu.

Tovarišu Klariču želimo hitro okrevanje, da kaj kmalu odide na začrtano potovanje.

ISČE SE

Stariši in sestra iščejo Jožeta Kravos, doma iz Skrilj pri Ajdovščini, kateri je bil pred časom zaposlen pri opekarniškem delu v Mendozi.

Naproša se, ako kdo zna njegov naslov ali pa ako bo sam čital te vrstice, da sporoči naslov na uredništvo.

Po \$ 50.—: Janko Blažina, Franc Run-
dič, Andrej Krebelj.

Po \$ 30.—: Leopold Pahor.

Po \$ 20.—: Anton Novak, Justo Pahor, Leopold Oberdank, Anton Zadel (Jursce), Anton Zadel (2), Anton Zadel (3), Rudolf Zužek, Rudolf Babuder, Anton Glavič, Michael Komacar, Josip Golavič, Josip Lukač, Ivanka Omahen, Karel Primožič.

Skupaj \$ 515.—.

Potom tov. Slavkoto Bratož in Stefanije Križman:

Po \$ 50.—: Josip Trampuš.

Po \$ 30.—: Rudolf Poles, Lovrenc Križman.

Po \$ 25.—: Franc Mezgec.

Po \$ 20.—: Ivan Mrhar, Matija Fabčič, Franc Trošt, Družina Kodrič, Anton Pavlovič, Rafael Bergoč.

Skupaj \$ 255.—.

Prej poročano \$ 910.—.

Skupaj nabrano potom tov. Bratož in Križman \$ 1.165.—.

ZA TISKOVNI SKLAD SO DAROVALI:

A. Lukežič	\$ 2.—
A. Štokelj	„ 2.—
Fr. aTučar	„ 5.—
R. Rusjan	„ 2.—
V. Metljak nabral v Saavedri za Kamp. Slov. Glasa ..	„ 88.—
Karlos Jelen	„ 9.—
Anton Mozetič	„ 2.—
Vesela družba v M. d. Plata ..	„ 8.—
Od prej	„ 521.—

Skupaj

VESTI

POSNEMAJTE

Tovariš Viktor Metljak, član Slovenskega Ljudskega Doma, - Podružnica Saavedra, je med rojaki v okolici nabral \$ 88.— za tiskovni sklad Slovenskega Glasa.

Zavednemu tovarišu, kakor tudi vsem onim, ki so prispevali, najlepša hvala.

POROKA

Dne 31. Januarja sta se poročila Vanda Knez in Dragotin Švart, poslednji doma iz Sušaka. Svatba se je vršila v krogu sorodnikov in prijateljev na domu neveste v Villa Devoto.

Obilo sreče!

OPERACIJA

V sanatoriju Arenales je bila te dni na slepiču operirana Gizela Koron, članica Slovenskega Ljudskega Doma, podružnica Paternal.

Operacija je dobro izpadla in ji želimo, da se hitro povrne na svoj dom.

Restavracija

A. BENULIČ & KRESEVIČ

★

Izborna hrana Zmerne cene
CHORROARIN 596

ZAHVALA

Za vse izraženo sočutje ob pretežki izgubi našega ljubega očeta, so-
proga, strica, svaka, starega očeta.

VIKTOR-JA SAMEC

kakor vsem, ki ste ga v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti in mu poklonili mnogo cvetja.

Posebno se zahvaljujemo Slovenskemu Ljudskemu domu za poklonjen krasen venec. Enako tudi naša zahvala prijateljem, ki so s svojo dobro voljo pripomogli za stroške.

Žalujoča rodbina Samec

SLOVENSKI GLAS

Propietario: Sociedad Yugoslava "HOGAR POPULAR ESLOVENO"

CORONEL RAMON LISTA 5158 — T. A. 50 (Devoto) 5502

Director: LADISLAV SKOF — Administrador: METOD KRALJ

ZASTOPNIKI:

Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
 Za Rosario in okolico: Stefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
 Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
 Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
 Za Caballito: Marija Klarič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.
 Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larañaga 2235.
 Za Saavedro in okolico: Viktor Metljak: Ramallo 4962.
 Za Mar del Plata: David Grillj, Calle 90 No. 58 — Mar del Plata.

Buenos Aires, 6 de Febrero de 194j

No. 3

Rekonstrukcija Jugoslavije in povratek v domovino

Takoj, ko je bil okupator izgnan čez narodne meje, je jugoslovansko ljudstvo pričelo misliti na obnovo porušene in opustošene domovine. Delo je bilo ogromno, za mnoge omahljive ljudi neizvršljivo, toda volja naroda je premagala težkoče, kakor jih je premagala v dnevih domovinske vojne.

Res je, da je bilo v začetku, pričetega mnogo dela brez načrta in programa, da je prevladovala lokalna inicijativa, toda kljub temu so jugoslovanski narodi dosegli mnogo in si zraven tega pridobili izkušnje, ki so služile za začetek načrtnega gospodarstva.

Z načrtnim gospodarstvom je Jugoslavija že lansko leto, ko se je gospodarski plan komaj pričel, pokazala velike uspehe. Gradbena delavnost je pokazala že v začetku obrise načrtnega dela, ki je v splošnem določeval obnovev poškodovanih in zgrajev novih prometnih sredstev in tovarov za proizvodna sredstva. Ta način gospodarstva predstavlja trdno podlago za gospodarsko in politično samostojnost, ter jamstvo našega delavnega ljudstva. Ljudske oblasti današnje Jugoslavije so se dobro zavedale, da brez dobrih cest in železnic ni industrije, brez industrije pa ni strojev, ne oblek, ne čevljev, ne zadostne hrane, skratka ni ljudskega blagostanja.

Stara Jugoslavija je bila industrijsko zaostala in še to kar je bilo je vojna popolnoma uničila, zato pa je bil prvi pogoj petletnega plana čimprejšnja obnova železnic in cest, da bo možno čimprej obnoviti industrijo in dvigniti proizvodnjo.

Statistika nam pravi, da je bilo samo v Sloveniji okrog pet tisoč km. cest popolnoma izrabljenih, 3200 m stalnih mostov in 176 manjših mostov porušeni, 5000 m2 podpornih in opornih zidov razbitih. Iz tega si lahko napravimo jasno sliko, koliko napora je stalo samo za vpostaviti promet, če pomislimo, da je bilo že ob koncu leta 1945, torej šest mesecev po končani vojni, celotno cestno omrežje v Sloveniji že vpostavljeno v normalni promet. Pri tem delu je prostovoljno prispevalo ljudstvo posebno pa mladina.

Vzporedno z obnovo prometa se je pričela dvigati industrija. Delavci so dvignili iz ruševin tovarne in že v letu 1945 so obratovala najvažnejša podjetja. Danes je proizvodnja v industriji prekoračila še predvojno dobo. V petletnem načrtu je predvidevano zboljšanje v vseh panogah gospodarstva. V načrtu je elektrifikacija podeželja, nove železnice, ceste in tovarne. Vse to bo stalo ogromnega napora in ogromnih žrti, toda uspehi, ki jih je pokazalo naše ljudstvo pri obnovitvi, so jamstvo, da bo, kar je načrtano v planu tudi izpolnjeno in celo prekoračeno.

Ako primerjamo sedanji gospodarski položaj Jugoslavije s katerekoli drugo državo, ki je ostala pri staremu sistemu, bomo videli še drugo razliko: da so možni ti uspehi samo tam kjer ima delovno ljudstvo oblast trdno v svojih rokah, in je zrušilo oblast finančnega kapitala. Skoraj ni države v zapadni Evropi, celo tiste ki niso toliko trpele vsled vojne, kakor Jugoslavija, da ne bi občutila gospodarske krize, brezposelnosti in pomanjkanja. Vsega tega v Jugoslaviji ni. čeprav ni deležna dobrot ameriške pomoči. Med tem ko drugod grozi brezposelnost, pomanjkujejo v Jugoslaviji delovne moči.

Že takoj po osvoboditvi se je jugoslovanska vlada spomnila na vse izseljence, ki so radi gospodarskih in političnih razmer, ki so vladale v stari Jugoslaviji, morali iskati zasluzka širom sveta. Danes je za vsakega poštenega Jugoslavana — ki ima iskreno željo, da se domovina čimprej dvigne do višine, da bo lahko dala posamezniku vse kar potrebuje — dela dovolj. In jamstvo, da se bo to prej ko slej uresničilo, je ljudska oblast, ki daje vsakemu posamezniku možnost dela in napredka.

Ni čuda da so se Jugoslavi širom sveta oglasili klicu domovine in se danes trumoma vračajo z iskreno željo dati vse svoje moči in kapaciteto za uresničenje gospodarskega petletnega plana. Lep vzgled so nam Slovenci iz Kanade in Avstralije, ki so se po več letih bivanja v tujini vrnili v domovino, kjer uživajo tisto svobodo, ki so jo po svetu zamažali. Pa tudi iz Evropskih držav se jugoslovanski izseljenci z veseljem vračajo v domovino.

Vsi dobro vedo, da jih čaka v domovini velika naloga, ki jo je treba izvršiti, toda vsak nosi v sebi trdno prepričanje, da le pot, ki jo je začrtala nova Jugoslavija in čeprav je težka, vodi do blagostanja.

Manifiesto de la Comisión Mutualista del Consejo Yugoslavo

EL CONSEJO CENTRAL YUGOSLAVO EN LA ARGENTINA, dando cumplimiento a una de sus más importantes resoluciones y con el fin de materializar el "PLAN MUTUALISTA", aprobado por la histórica Conferencia de la colectividad yugoslava efectuada en mayo ppdo., tomando por base a todas las sociedades mutualistas y existentes y fundamentalmente a la prestigiosa y veterana Sociedad Yugoslava de Socorros Mutuos, ha constituido la Comisión Mutualista Provisional sentando base para la formación de la "Sociedad Yugoslava de Socorros Mutuos" de la República Argentina, con filiales en todo el país, en relación a lo cual damos a publicidad lo siguiente:

Siendo que en la República Argentina está radicado un número elevado de nuestros connacionales y con el fin de propagar entre ellos la cultura mutualista y sus virtudes de cooperación, se propicia la creación de la Sociedad Yugoslava de Socorros Mutuos de la República Argentina con filiales en todo el país, para proporcionar a sus asociados todos los beneficios que el mutualismo en sí encierra.

Entiéndese que una vez materializada la Sociedad Yugoslava de Socorros Mutuos, la misma será adherida a la Liga de Entidades Mutualistas de la República Argentina y se registrará por la legislación a tales efectos sancionada.

Por ello aspiramos poder dar a los socios los beneficios que el mutualismo proclama y que son:

Asistencia médica, hospitalaria, de sanatorio, medicamentos, atención especial para el parto, salas de primeros auxilios, colonia de convalecencia y reposo, ambulancia en los casos de urgencia, etc.

Los fines y aspiraciones que llevará a cabo la Sociedad Yugoslava de Socorros Mutuos son inmensos y ellos dependerán en gran parte de la comprensión e inteligencia de nuestros connacionales, en cuanto sepan interpretar el valor que representa dentro del conjunto de nuestra colectividad, la institución, cuya base ha sido sentada.

Por eso llamamos a colaborar a todos los Yugoslavos, sin distinción de sesexo, nacionalidad, religión y posición social, para que mancomunados nos demos fraternalmente la sincera y desinteresada mano patriota, para llevar a la práctica esta gran obra humana, que será la Sociedad Yugoslava de Socorros Mutuos a través de toda la República Argentina.

Aquí no podíamos descuidar en hacer nuestro ferviente llamamiento a la juventud de nuestra colectividad, masa inquieta y llena de aspiraciones, cuyas tareas están en todos los ámbitos y como tales los consideramos nervio del engranaje de la institución que estamos formando y que tiene que abarcar todos los rincones de la República donde existan connacionales nuestros. Para eso consideramos de urgente necesidad la creación de secciones juveniles mutualistas a fin de vitalizar y acrecentar el ideal aque elaboran todas las mutualidades.

Los propósitos de nuestra labor atañen a todos por igual. Apelamos pues a nuestros compatriotas y a sus descendientes, para que cada cual según sus posibilidades, comprensiones y cualidades, aporte individual y colectivamente, para llevar a cabo lo más pronto posible esta grande, noble y humana tarea, con el objeto de llenar con ello el inmenso vacío que se observa a través de toda nuestra colonia.

Obremos pues todos, hombres y mujeres, para sellar, enalteciéndola, esta gran obra que desde hace mucho tiempo reclama nuestra conciencia, en esta lejana tierra, para dar albergue íntimo a los valores morales y materiales del futuro.

La Comisión Provisoria, a quien se ha confiado la honrosa y ardua tarea de sentar las bases de la futura Sociedad Yugoslava de Socorros Mutuos de la República Argentina, en cuya labor se encuentra abocada con patriótico entusiasmo, llama especialmente a colaborar a todas las instituciones ayugoslavas bien inspiradas, para que en su seno propaguen y hagan conocer así a sus afiliados, el cuadro real de lo que significará dentro de nuestra colectividad, la Sociedad Yugoslava de Socorros Mutuos, ya citada, para que como tales, formen parte directa y activa en la misma.

Yugoslavos y sus descendientes; seres en cuyas venas late sangre de padres y abuelos nobles y altruistas, que siempre supieron demostrar los grandes valores humanos, prescindiendo de intereses mezquinos y egoístas, albergando siempre el amor hacia la verdad, elevando el don de la humanidad por encima de los placeres triviales, ensanchando los pechos con el corazón amable de sentir hacia el prójimo, hacia el corazón que sufre: tenéis un compromiso de honor en este movimiento mutualista, para demostrar que sois hijos de esa brava estirpe.

De tal manera, habremos hecho honor a esa tradición y en base a ello llevaremos adelante la Sociedad Yugoslava de Socorros Mutuos de la República Argentina, considerando ser concientes de la convivencia fraternal y aportando así valiosos bienes morales y materiales para todos nuestros connacionales. — Paralelamente con ello, aportaremos nuestro granito de arena para el bien de esta generosa República Argentina y de su noble pueblo, a la que hemos tomado con cariño como nuestra patria adoptiva.

Por la Comisión Provisoria

Eneo J. Ivancevich, Andrés Skrbec, Pedro E. Zaferin

SMRT FAŠIZMU

Mladinski Glas

SVOBODA NARODOM

Tako je padel mladi heroj

Ob stiletnici smrti Iva Lole-Ribarja

Kamion se je hrumeče vzpenjal na planino po cesti, ki je bila razjedena od hudournikov in so se neprestano vrstile grape. Nekoliko dni je vztrajno deževalo, a tisto jutro so se oblaki izgubljali za planinskimi vrhovi. Jesensko sonce je zlatilo oblonke in grebene sivega Krasa. Livansko in Glamoško polje, ki ju je zagledal s prevala, sta spominjali sredi te puščave na dve zeleni planinski jezere elipsaste oblike.

Kamion je peljal naše prvobornike, člane misije Vrhovnega štaba Narodno osvobodilne vojske, ki so bili na poti s posebno nalogo: da poletijo v Italijo. Tisti čas, proti koncu leta 1943., ni bila naša vojska, ki se je srdito borila z okupatorjem, redno oskrbovana. Oskrba je bila docela nezadostna. Naše enote so z udarci po italijanskih in nemških fašistih dajale močno oporo oporo zaveznikom, ki so napadli v Italiji. Da bi dosegel tesnejše zveze, je naš Vrhovni štab sklenil poslati posebno odposlanstvo v Egipt, k zavezniškemu poveljstvu na Bližnjem vzhodu, da bi se tam dogovorili radi dobavljanja vojne opreme. V odposlanstvu so bili: general Velebit, Miloje Milojevič, Maks Bače-Milič in kot član Vrhovnega štaba Ivo Lola-Ribar.

Kamion se je spuščal proti Glamoču. Člani odposlanstva so si v dobrem razpoloženju pripovedovali to in ono in prepevali. Nekoliko dni prej so pričakovali v Livnu zavezniško letalo, s katerim naj bi poleteli, toda letala ni bilo. Dneve in dneve so pogledovali v nebo in pričakovali, nato pa so se odpejli na Glamoško polje, kjer jih je že čakalo letalo.

To letalo je bilo priletelo povsem iznenada. Na Livanskem polju je nekega večera pristal aparat tipa "Dornier". Z njim je priletela domobranska posadka, ki se je bila odločila za prestop k Narodno osvobodilni vojski. V rezervuarju letala je bilo dovolj bencina. Odposlanstvo, ki je že več dni zaman pričakovalo zavezniško letalo, se je zatorej odločilo, da odleti s tem letalom. Toda nastopila je nova, nenadejana zapreka. Livansko polje je bilo pod vodo in letalo s potniki se ni moglo dvigniti. Zaradi tega je Ivo Lola-Ribar po posvetu z drugimi člani odposlanstva odločil, naj sam pilot poleti odtod na Glamoško polje, ki je bilo bolj suho, odposlanstvo pa se bo tjakaj popeljalo s kamionom.

"Lejte, na Glamoškem polju se že vidijo ognji!" je rekel eden izmed tovarišev in pokazal iz kamiona na velike plamenice, s katerimi je bil označen kraj za pristanež letala.

Prav kmalu je odposlanstvo prispelo na kraj, kjer naj bi bilo letalo pristalo. Maks Bače-Milič, načelnik štaba IV. dalmatinske cone, je nekočkrat fotografiral Ivo Lola-Ribarja in druge člane misije.

Misel, da se aparat ne bo mogel izmazati z Livanskega polja, je pričela mučiti člane misije, kajti letala ni bilo, čeprav je dogovorjen čas že davno minil. Kakšni dve uri po določenem roku, ko so že vsi obupavali nad tem, da bodo vsaj tokrat odleteli, se je na nebu pojavil "Dornier". In medtem ko je letalo risalo po nebesnem svodu kroge in iskalo kraj, kjer naj bi pristalo, so s tal z vzklikanjem in ploskanjem pozdravljali pilota.

Pilot ni ugasnil motorja, da ne bi zapravljaj časa, in je pripovedoval, kako se je namučil, preden je dvignil letalo iz blatnih tal in iz snega, ki je bil padel prejšnjo noč.

Okoli letala je nastala naglica, kakršna je po navadi pred poletom. Vsi prisotni so se veselo poslavljali in se objemali. Vsi so skrbeli, da bi se člani odposlanstva čim udobneje namestili v letalu. Ivo Lola-Ribar, Velebit in Milentije Popović so že vstopili v letalo, Miloje Milojevič in Bače-Milič pa sta se pripravljala za vstop.

Medtem ko so se člani odposlanstva poslednjič poslovili in si sporočali naročila in dovtype, je visoko nad sivimi planinami, kakor ptica roparica priplul mali nemški izvidnik tipa "Henschel".

Glamoško polje je pokrival sneg. Tam z višave je bilo gotovo lahko videti letalo v dolini in skupino ljudi okoli njega. Vsi so imeli na skrbi, kako se bodo razmestili, ropot neugašene motorja v "Dornieru" pa je pregluševal brnenje sovražnega letala.

Nemški izvidnik je zagledal na partizanskem ozemlju "Dornier" in okoli njega ljudi, ki so se živahno gibali, zato se je brž odločil za napad.

Ob prvem naletu je vrgel sveženj bomb, kakršne so uporabljali zoper žive cilje. Na docela ravnem polju, kjer ni bilo zaklonišča in je bilo pobeljeno od snega, so zagrmle eksplozije in letalo "Dornier" je ovil oblak dima.

"Tisti trenutek sem pravkar dajal usnjeno torbo nekemu Angležu, ki bi bil moral ostati tu", je pozneje pripovedoval general Velebit, ko je opisoval ta dogodek. "In iznenada sem opazil, da se je Anglež zgrudil in mi nutil roko. Obenem sem tudi že zagledal letalo nad našimi glavami."

Nenadne eksplozije so povzročile zmedo okoli letala in ljudje so pričeli teči čim dlje stran od letala, na katero se je nameril nemški izvidnik, ki je neprestano metel bombe in streljal s strojnico. Domobranski narednik, ki je bil v trenutku napada na tleh, je skočil v "Dornier" in iz letalske strojnice pričel z nemškim izvidnikom oster dvoboj. Toda Nemec je bil v premoči in se mu je po dvajsetih minutah borbe posrečilo, da je letalo zažgal.

Ko je "Henschel" izginil za planinskimi vrhovi, so ljudje, raztreseni po polju, pohiteli k ostankom "Dorniera". V aparatu sta gorela razliti bencin in olje in po Glamoškem polju se je širil smrad pogorišča.

Neki tovariš se je prijel za glavo in vzkliknil:

"Padel je Ivo Lola-Ribar... Lola je padel!"

In te besede so se zarezale globoko v dušo kakor hladen vbodljaj.

Poleg aparata, iz katerega se je dvigal visok steber dima, je ležalo truplo Lole-Ribarja...

Tako je padel jugoslov. mladinec, eden izmed največjih junakov narodne Jugoslavije. Padel je ob nalogi, ki sta mu jo bila zaupala maršal in ljudstvo, padel je za svobodo, v neprestani in vztrajni borbi. Smrt Lole-Ribarja je prevzela tisoče mladincev in mladink, ki so v planinah prisegli pri svojih puškah, da bodo udarili še odločneje in krepkeje po morilecih svojega dragega voditelja. ("Tovariš")

EL SOLDADO INMORTAL DE NUESTRO PUEBLO

El mundo en su marcha vertiginosa, en sus ansias de gloria y de triunfos, en sus aspiraciones, ha rendido tributo muchas veces a precursores de una nacionalidad, de un triunfo cultural o científico; pero rara vez ha glorificado en la medida de justicia, a los seres que desde el silencio, labraron páginas brillantes de glorias en la marcha y progreso de una nación. Existe en la evolución de los pueblos a través de todas las épocas, verdaderos hechos que fundamentan acciones llenas de heroísmo, hazañas que por su rillantez son glorias de la patria que perpetúan en el tiempo el valor de quienes lucharon como bravos para ser conservadores de la libertad, del ideal de un pueblo y que dieron todo para hacer de su patria la nación próspera, con sus himnos de grandeza y su orgullo de nación independiente; los pueblos muchas veces descuidan la gloria de los seres valientes que perdidos en el silencio labraron la libertad y grandeza, sus nombres serán tal vez desconocidos que la historia no ha podido recoger pero quedan flotando en los pliegues que ondea la bandera, el coraje de sus luchas, su corazón de valiente y sus pechos de bravos, que jugando la vida, con el único anhelo que encarna el patriotismo, dieron a las generaciones del futuro verdaderas páginas llenas de valor y sacrificios.

Es sin duda testimonio de esos bravos, la acción de los guerrilleros, la acción de esos soldados verdaderos visionarios de la patria, que perdidos en las entrañas de la montaña, como centinelas en el valle o como tigres en la llanura, con la luz de un ideal brillando en su mente, la mirada puesta en los destinos de la patria y el corazón lleno de esa llama patriótica que nutre el espíritu, que es fuego en la mirada y nervio en el músculo; con el pecho pletórico de abnegación y valor, defiende desde el silencio el verdadero orgullo de una patria, la libertad de un pueblo que un enemigo superior otras, pero a él nada lo detiene y nada lo acobarda, si no hay armas —dice en sus adentros— al enemigo hay que sacárselas, para ello es necesario sacrificar vidas y las vidas están; en miles de circunstancias es necesario desplegar cautela y valor, el guerrillero tiene para ello el corazón de patriota, los colores del pabellón están en sus retinas y muchas veces aquellos son la última visión que lleva de sus hazakas, cuando al pie de la ladera riega su sangre la semilla fecunda de la libertad y el heroísmo. El fuego sagrado de la patria que nutre su pensamiento, la hace olvidar todo, abandona posiciones cómodas y placenteras, deja esposa e hijos, madres y remanos y empuñando el fusil va lleno de fervor a defender su libertad, la independencia de

pueblos en el sitio de combate, sin otro anhelo que ser fiel a la nación que lo vio nacer y servicial a los destinos de la patria, que forjadores de su libertad fundieron en el crisol de valientes los sentimientos que los ennoblecen. Es el guerrillero, estimados conciudadanos, el soldado valiente de la patria cuyas hazañas la cantan los triunfos sobre el enemigo, la lucha con ellos entabladas y los arrojados de valor que cimentaron una vez más el orgullo de patriotas que todo lo dieron por la patria y su libertad; es el guerrillero el soldado desconocido, pero valiente, es el idealismo puro sin nada que lo contamine, es el soldado que muere sin que la historia recoja sus nombres en las páginas, pero que sus hazañas son en la perpetuidad del tiempo ejemplo para la vida de los pueblos, que zahuma de valor los colores heroicos de nuestra bandera, sus vidas son la inmortal redentora de nuestra nación libre y sus acciones grandes y valientes los verdaderos fundamentos de nuestro destino de nación soberana. El guerrillero es la figura inmortal de nuestra patria, es la fuente donde deben beber las generaciones del futuro si queremos que la nuestra sea siempre grande y fuerte, es el soldado que sin nada en las manos con un pecho valiente y un corazón abnegado lo consigue todo, luchando como digno hijo de nuestro pabellón por el honor de nuestra tradición y los colores de libertad de nuestra grande y querida bandera; a ellos le debemos el tributo de nuestro reconocimiento, a ellos le debemos el testimonio de nación libre, a ellos que todo lo dieron y nada le pidieron, vaya el testimonio de nuestro recuerdo y gratitud, la veneración de nuestro pensamiento y el aplauso sincero de nuestra fé patriótica.

Para el guerrillero que traduce la inmortalidad, la grandeza y el sentimiento de un pueblo; debemos rendirle el tributo que se merece y en tanto debemos pensar en perpetuar en el bronce, al soldado desconocido, que todo lo dió por la patria, por el bienestar de las generaciones futuras y que labrando hazañas inmortales, dejó en los pueblos el valor de un heroísmo y el recuerdo de un ideal.

Bienvenido el día, compatriotas yugoeslavos, en que se ostente en nuestras ciudades el monumento que perpetúe la gloria del guerrillero, del soldado valiente, fiel cumplidor del deber y patriotismo en tanto quede en nuestros sentimientos el calor que su recuerdo nos produce y su ejemplo que nos enaltece.

Branko Mizerit

Kadar imate opravka v Bs. Airesu ne pozabite, da boste najbolje postreženi po zmernih cenah v HOTELU "PACIFICO" Anton Bojanović CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

K R O J A Č N I C A Franc Meline

Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO ANTON FORNAZARIC España 558 — J. Ingenieros — F. C. P. U. T. 757 - Santos Lugares - 271

SLOVENSKA JURIDIČNA PISARNA

Odškodnine, Odalovitve, Nezgode, Dedščine in vse Sodnijske Tramitacije
Uradne ure: od 18 do 20
DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8
Escritorio 823 (Nasproti Obelisku)
T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

MEHANIČNA DELAVNICA JOSIP HLAČA

Villa Real 140. J. Ingenieros, U. T. 757-640

NUEVA COMISION JUVENIL EN VILLA SCASO

La juventud de Villa Scasso demuestra una vez más que solo se requiere voluntad para unir en comisión a un grupo de jóvenes que han de llevar adelante los deseos de los hermanos de su sector; y esto es lo que han tenido dichos jóvenes: voluntad y decisión al reunirse para formar una Secretaría General Antonio Oreb y el Comisión que ha de unir sus fuerzas a las ya existentes y agrupadas en la Federación Juvenil Yugoslava. Al servir un lunch en el que estaban presentes numerosos jóvenes de aquella sub-comisión de la A. Y. L., como también en nombre de la Federación el Secretario de Prensa y Propaganda Bernardo Kančič, usó de la palabra el presidente de la flamante Comisión Juvenil, el que fué muy aplaudido y a pedido de éste hizo uso de la palabra el compañero Oreb, quien expuso a los presentes los fines primordiales que persigue la Federación expresando además su satisfacción por el paso exitoso, dado por aquellos jóvenes. Terminó invitando a un brindis por la República Federativa Popular de Yugoslavia, hecho el cual fué muy aplaudido por los concurrentes.

Terminado este acto, se dió comienzo al baile que duró hasta la madrugada.

REVISTA DEL PRIMER CONGRESO —Pronta Aparición—

De acuerdo a datos emergentes de compañeros ligados a su preparación, podemos adelantar que solo es cuestión de días la aparición de la REVISTA DE NUESTRO PRIMER CONGRESO. Como lo mencionáramos oportunamente, su contenido será de gran interés tanto para los jóvenes como para la colectividad en general, pues a través de ella, el lector podrá apreciar hasta en mínimos detalles, la labor desplegada por nuestra Federación, desde sus pasos iniciales hasta su exitoso PRIMER CONGRESO.

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA

V MUNRO

JANKO POLIAK

MUNRO

Ituzaingo 4267

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del reumatismo y sala de Cirugía

Atiende: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono

Defensa 1153

U. T. 34-5319

"ALMACEN"

PETER CUCIC

Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

PRODAJALNA - TOBAKARNA

Prodaja raznih časopisov, revij, slastič ter raznovrstnega moškega in ženskega perila.

VLADIMIR BENKO

Avda. Francisco Beiró 5709

VILLA DEVOTO - BUENOS AIRES

Prevozno Podjetje "GORICA"

Lojk Franc

Villarreal 1476

U. T. 54-5172

La Juventud y la Nueva Yugoslavia

Informe presentado por Rato Dugonjić, Presidente del Consejo Central de la Juventud Popular Yugoslava, al Tercer Congreso de la organización, ocasión en la que fué elegido por unanimidad para el cargo que ocupa.

(Continuación)

El principio del centralismo democrático, que ha sido hasta ahora el principio fundamental del trabajo en nuestra organización, ha sido completamente mantenido y direcciones que habrían eventualmente contravenido ese principio.

Por contra, la fijación exacta del modo de elección de la dirección, del número de los miembros, de sus deberes etc. contribuirán a eliminar de la organización las desigualdades que existían hasta ahora. Después del Congreso, será necesario que todas nuestras organizaciones tengan conferencias bien preparadas, así como los congresos, en los cuales todos esos principios de organización serán aclarados y puestos en obra, y en los cuales se procederá a la elección de los miembros de la dirección.

Yo creo que es necesario mencionar algunas cuestiones que conciernen a los trabajos de nuestras direcciones.

Nuestros dirigentes de la juventud se han formado y se forman en una escuela especial, el de la guerra, de la lucha y del trabajo. No es negable que semejantes cuadros, emprendedores, vigorosos e infinitamente devotos a la causa del pueblo, han contribuido grandemente al éxito de la organización de la juventud. Ellos han sido elegidos por este último entre los mejores camaradas. Es porque los cuadros de la juventud deben como hasta ahora y más todavía que hasta ahora, servirles de ejemplo en el trabajo y en la vida de cada día, ellos deben considerar como su deber principal de aprender con celo tan bien en los libros como en la vida y de enseñar a los otros. Un jefe de la juventud que permite ser ocupado por sus trabajos diarios al punto de perder la perspectiva política, no es un buen jefe de la juventud. El jefe que se deja entrar en el burocratismo, que tiene un mal sistema de trabajo, que no tiene el sentimiento de todo lo que la juventud desea y demanda, que no hace más que poner exigencias a esta última y no se preocupa de venir en ayuda para organizar su reposo, sus recreaciones, sus desvelos etc., no es un buen dirigente de la juventud. Nuestras direcciones de la juventud deben elevar al más alto grado posible la disciplina en el trabajo, ellos deben ejecutar las directivas a todo precio. Las directivas no deben contener solamente el objeto del trabajo, sino también la forma en que los trabajos serán ejecutados. Toda directiva debe ser ajustada a un control bien organizado y debe llevar la ayuda de la dirección superior a la dirección subordinada o a la dirección elemental. Todas las direcciones, después el Consejo Central deben quedar en contacto estrecho no solamente con las direcciones subordinadas, sino también con la juventud.

La solución de uno de los problemas de organización es uno de los más importantes que nosotros tenemos delante, esta igualmente previsto en los Estatutos. Los problemas y los deberes, la extensión de los trabajos donde nuestra organización de la juventud debe ocuparse, son tan vastos que no se puede concebir su solución, sobre todo por lo que toca a la educación de la juventud, fuera de la participación de nuestros intelectuales del trabajo. Una característica general de toda nuestra organización es que ni ella misma no ha sabido poner esta cuestión.

Nuestro Congreso debe realizar un giro neto en eso. La más estrecha cooperación con nuestros intelectuales en la educación de la juventud debe ser la cosa donde se preocuparán todas nuestras direcciones. Al mismo tiempo, nos dirigimos de aquí a todos nuestros intelectuales concienzudos, a los profesores, a los instructores, a los ingenieros, a los médicos, a los artistas etc. para que ellos vengán en ayuda de nuestra juventud que se desea instruir políticamente y otmar conocimiento de todos los progresos culturales.

La USAOJ ha hecho mucho para el desarrollo de las relaciones con la juventud democrática de todos los países.

Camaradas,

La USAOJ, después del II. Congreso tenido en Drvar, ha hecho mucho también para el desarrollo de las relaciones con la juventud democrática de todos los países. Esas relaciones que se han formado antes de la guerra y que se han afirmado en la lucha común contra los agresores fascistas y por la democracia, no han sido interrumpidas por el final de la guerra. La juventud yugoslava ha encontrado muchos amigos en el mundo, que se han batido y que continúan combatiendo por los mismos ideales. El intercambio de cartas, de delegaciones, la presencia de nuestros representantes en varios congresos internacionales de la juventud, han hecho mucho para que nosotros tengamos conocimiento de la juventud de otros países y que ella pueda conocerlos. Es comprensible que nuestra juventud ha saludado con entusiasmo la creación de la Federación Mundial de la Juventud Democrática en tanto que una forma de las más importantes de cooperación de la juventud en el afianzamiento de la paz, en la defensa de la democracia y en la realización de una vida dichosa para la juventud. La lucha por la paz y por la justicia se impone hoy día como una necesidad absoluta.

Hace un año que la victoria sobre los agresores fascistas alemanes, italianos y otros ha sido ganada. Los pueblos doloridos no han podido curar sus heridas las más graves, y ya vemos surgir de nuevo

mensajeros y promotores de la guerra. Las hordas fascistas han sido deshechas, nosotros no podemos ni debemos cerrar los ojos delante el hecho de que el fascismo posee todavía raíces profundas en ciertos países, entre los reaccionarios del extranjero y en las vistas de un gran número de hombres influyentes. No debemos y no podemos cerrar los ojos delante del hecho de que hay todavía en el mundo muchos instigadores de la guerra que amenazan poner en movimiento cruzadas contra las democracias semejantes a las de Hitler, y que no han tomado en pena de cambiar su forma de hablar. A pesar del deseo de las masas democráticas de todos los países de vivir en paz y de desarrollar la verdadera democracia, a pesar de los éxitos obtenidos en la afirmación de la paz por la conducción de la Unión Soviética en el curso de la última guerra, existen todavía muchas prácticas en el mundo que no tienen nada en común ni con el mantenimiento de la paz, ni con la verdadera democracia. Tenemos un testimonio elocuente en ese sentido con la España, donde un año después de la victoria de las Naciones Unidas el régimen de Franco se mantiene todavía, donde viven, se arman y se preparan para nuevas aventuras guerreras, aparte el ejército fascista de Franco, todavía 100.000 malhechores fascistas, donde han encontrado un refugio seguro. Pero no tenemos necesidad de ir buscar lejos para encontrar otros ejemplos. Hemos recibido hace algunos días la nueva que el Comité Central de Epon ha sido cerrado en Atenas. Y qué podemos decir de las autoridades inglesas de ocupación en Grecia, que sostienen una susodicha democracia que hace votar a los muertos y que hace pasar por muertos a los combatientes antifascistas vivos. Echemos una mirada sobre la situación en la Venecia Julia y Veremos inmediatamente cuanto se dice sobre democracia, sobre el derecho de los pueblos de disponer de ellos mismos, sobre la extirpación del fascismo, difiere de la práctica, que numerosos ideólogos de la susodicha democracia quieren generalizar e introducir en la vida cotidiana.

(Concluye en el próximo número)

TISKARNA

Rudolf Zivec

SARMIENTO 40

Caseros

T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM

Vas po domače postreže.

Pridite, pa se boste prepričali!

Se priporoča

Albert Beltram

DONATO ALVAREZ 2288

Buenos Aires

Jekše Ektor

MIZARSKA DELAVNICA

Dr. Luis Belauetgui 4466

U. T. 67-3621

Stavbinska Kovača

G. STAVAR & K. KALUŽA

Laprida 2443

Florida, FCCA

FABRICA DE MOSAICOS

ALBERTO GREGORIC

Venta de materiales de construcción

Avda. Fco. Beiró 5671

U. T. 50-5383

RESTAURANT

MIRO MERKUZA

LORIA 472

Krojačnica Stanislav Maurić

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

T. A. 59 - 1232

NOVO STAVBENO PODJETJE

R. Strehar - J. Lisjak

Calle RAMON LISTA 5552

T. A. 64 - 1509

Za kalkulacije, Proračune in Firmo obrnite se do novega konstruktorja

RUDOLFA STREHA — Zasebno: Calle Virgilio 2941

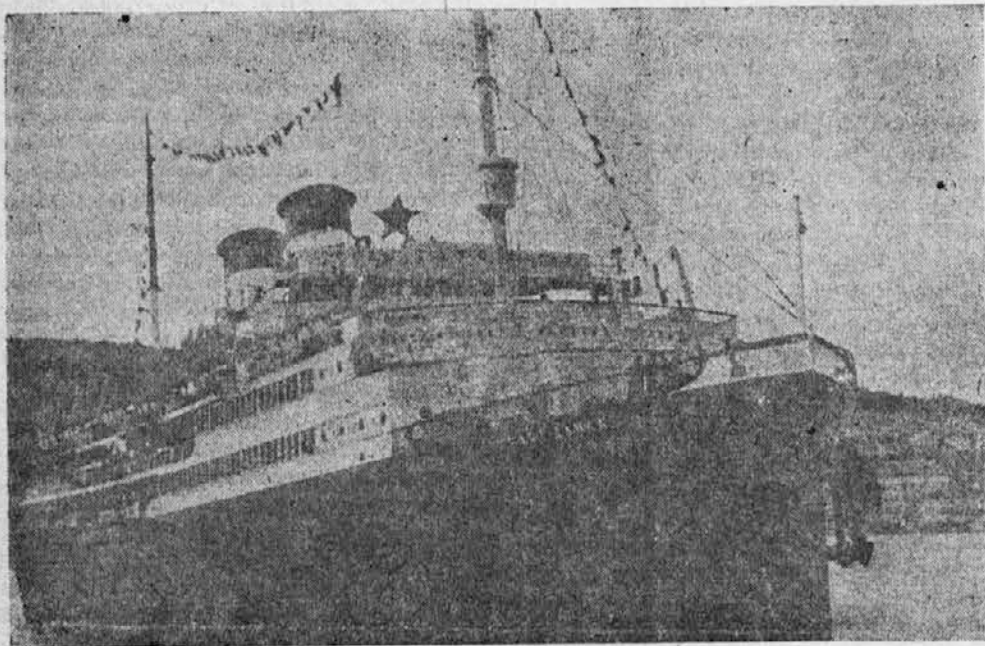
Prva pot "Partizanke"

V torek 2. dec. je prvič priplul v domovinske vode in pristal v Splitu naj-novejši luksuzni potniški parnik "Partizanka". Že po nekaj dneh je "Partizanka" odplula na svoje prvo potovanje v Avstralijo.

Prihod "Partizanke" v Split se je nekoliko zakasnil. Kakor poroča "Rječki list" je nakup te ladje izzval v mednarodnih krogih velike intrige. V trenutku, ko se je zvedelo, da je jugoslovanska država kupila to veliko luksuzno prekooceansko ladjo, ki bo častno predstavljala v svetu Jugoslavijo kot pomorsko državo, so se pričele najrazličnejše ovire. Nekaj časa se je zdelo, da bo že izvršen nakup razveljavljen na kakršen koli način. Mednarodni reakcionarni pomorsko-kapitalistični krogi so napeli vse sile, da Jugoslavija ne bi prišla do te ladje; če pa tega ne bi bilo mogoče preprečiti, da bi se prevzem ladje v roke novega last-

nejšimi tehničnimi pripomočki, tudi takimi, ki jih poznamo šele nekaj let, kakor n. pr. radar, aparat za sondiranje globine z radijskimi valovi, radiogoniometer itd. Zelo lahko sigurno plove tudi v gosti megli. Prav tako ima najmodernejšo napravo za gašenje požarov s peno in avtomatne naprave za ugotavljanje požarov. Rešilne ladje lahko prevzamejo 1037 oseb. Dve motorni rešilni ladji imata celo radijski postaji za sprejemanje in oddajanje.

Jedilnica na ladji je urejena tako, da je v njej vedno najprimernejša temperatura: pozimi se kuri, za vroče dneve pa ima hladilne naprave. Na ladji so tudi dvorane za koncerte in ples, čitalnica, kavarna, kinematograf, naprave za prenos radijske in gramofonske glasbe v vseh salonih in na krovu, otroški vrt itd. Nadalje ima ladja električno pralnico in likalnico, frizerski salon, lastno tiskarno, kjer se lahko med vož-

nika čim bolj zavlekel. Izza teh zakulisnih ovir je bilo občutiti prste onih pomorsko imperialističnih velesil, ki jim ne gre v račun, da bi Jugoslavija okrepila svoje pozicije na svetovno pomorskem sektorju.

Navzlic vsem tem oviram je 25. novembra na "Partizanki" zaplapolala jugoslovanska zastava s peterokrako zvezdo. Ladja, ki jo je prevzela naša posadka, je takoj odplula iz ladjedelnice v Lisboni proti domačim vodam. Z nakupom te moderne potniške ladje je Jugoslavija postala pomorska država v polnem pomenu besede.

"Partizanka" je prej nosila ime "City of Lisbon". Zgrajena je bila leta 1927 v ladjedelnici Newport News v Združenih državah. Pred prevzemom so ladjo v ladjedelnici v Lisboni temeljito obnovili. "Partizanka" ima displacement 900 ton, njena bruto tonaža pa znaša 6209 ton. Prej je ladja pripadala paroplovni družbi "Iberian Star Line of Canada". Po svoji tehnični ureditvi je to tip najmodernejšje prekomorske luksuzne ladje, kakršne doslej še nismo imeli. Njena povprečna brzina znaša 18 milj, maksimalna brzina pa 20 milj. Za primerjavo naj navedemo, da je največja potniška ladja stare Jugoslavije "Kraljica Marija" vozila le s povprečno brzi 10 do 11 milj, njena maksimalna brzina pa je znašala 14 do 15 milj. Vrh tega je bila ta ladja tudi drugače zastarela, saj je bila zgrajena že leta 1906.

"Partizanka" lahko vkreca 700 potnikov brez posadke, ki šteje okrog 170 do 180 ljudi. Za pogon ima ladja štiri turbine, ki razvijajo skupaj 10 tisoč konjskih sil, kotli pa se kurijo z nafto. Ladja je opremljena z vsemi najmoder-

njo tiska majhen dnevnik, ter trgovino, kjer se dobe vse drobne potrebščine in cigarete.

Potniške kabine so razmeščene na petih krovih. Poleg 70 luksuznih kabin s kopalnicami ima ladja prostora za 380 potnikov I. razreda, za 46 potnikov turističnega razreda in 200 potnikov III. razreda s skupnimi spalnicami. Tudi prostori za posadko so udobni in higiensko urejeni.

Kakor rečeno, je "Partizanka" odplula na svoje prvo potovanje v Avstralijo, da pripelje v domovino naše izseljence, ki se račajo. V Avstraliji se je javilo toliko izseljencev, da vseh ne bo mogla prevzeti na prvem potovanju. V Avstraliji bo pristala v luci Frimanile na zapadu in v iSdneju. Na poti v Avstralijo je "Partizanka" pristala v Haifi in Port Saidu, kjer se je vkrcalo okrog 600 potnikov za Avstralijo, ki so mesta že rezervirali. V Splitu pa se je vkrcalo okrog 100 potnikov, med njimi poleg jugoslovanskih potnikov tudi precej potnikov iz Madžarske, Češkoslovaške in Francije. Poslovalnica Centrotekstila v Beogradu za izdelke domače obrti je na ladji takoj po prihodu v Split uredila stalno razstavo. Izdelki domače obrti so razstavljeni v posebnih vitrinah v salonih in jedilnicah.

"Partizanka" je bila takoj po prevzemu uvrščena v ladijski park Jugoslovanske linijske plovbe, njena matična luka je Sušak. Ko se bo vrnila iz Avstralije, bo pristala tudi na Reki.

V marcu pa bo pričela, voziti na redni liniji Jadran-Sredozemsko morje-Južna Amerika.

NAŠI IZSELJENCI IN SAMOPOMOČ

Na Jugoslovanski konferenci, katera se je vršila, dne 4. in 5. maja se je razpravljalo o potrebi medsebojne pomoči. Da se naša naselbina ekonomsko dvigne ter da se našemu izseljeništvu nudi potrebno socialno zaščito na temelju medsebojne pomoči, se je na Konferenci prišlo do zaključka, da se ustanovi močno skupno organizacijo samopomoči, v katero bi bili vključeni vsi jugoslovanski rojaki, ki živijo širom velike Argentine. Kjer živi večja skupina naših izseljencev je prepotrebno, da se ustanovi društvo samopomoči, katero bi bilo vključeno v centralno organizacijo.

Posebna komisija je natanko preudarila potrebe in pripravila obširen plan za organizirati naše izseljeništvu na podlagi medsebojne pomoči. Ta plan je izšel v posebni brošuri, katero je izdalo Jugoslovansko Društvo Vzajemne Pomoči v Buenos Airesu. Vsak naš izseljenec bi si moral to brošuro preskrbeti ter jo pazljivo prebrati.

Natančno je označeno kako se članom nudi podporo v slučaju bolezni in v nezgodah, kakor: brezplačna zdravniška pomoč, razne analize in zdravila, radiografije, popraviljanje zob, brezplačen sanatorij za operacije in porode, kakor tudi plačanje stroškov za pogrebe ter pomoč v starosti ali nezaposlenosti za delo. Ako bi vsi naši izseljenci pristopili v to organizacijo samopomoči, bi kmalu postala tako močna, da bi lahko sezidali svojo bolnico, kakor tudi zdravilišče v notranjosti Republike.

Ta velika in potrebna socialna akcija je danes že pričela s svojim delovanjem. Vsa do sedaj obstoječa naša društva samopomoči so danes nekaki temelji, na katerih je treba postaviti eno samo močno organizacijo samopomoči. Posebna komisija pri Osrednjem Jugoslovanskem Svetu v Buenos Airesu izdeluje načrt pravil naše bodoče skupne organizacije samopomoči ter si prizadeva, da se načrt samopomoči čimprej izvede.

Vsi pa moramo tej komisiji se pridružiti in ji pomagati pri delu. Dolžnost nas vseh je, da našim članom ter izseljencem na splošno obrazložimo kaj je podporno društvo in medsebona samopomoč in kakšni so cilji ter kakšne ugodnosti nudijo članstvu take organizacije. Treba je, da se taka podporna društva razširijo, povzdignejo in finančno opomorejo.

Da to čimprej dosežemo, moramo podpreti in pristopiti v že obstoječa podporna društva. To morajo napraviti člani vseh organizacij v Buenos Airesu, Córdoba, Mendoza, itd. V okrajih, kjer taka podporna društva še ne obstajajo, kakor n. pr. v Rosariju, Mar del Plati, Santa Fe, Chovet in drugih, je nujno potrebno, da se takoj ustanovijo društva, ki bi delovala izključno na polju medsebojne pomoči.

V Buenos Airesu imamo tri društva, ki delujejo na polju samopomoči in sicer: Jugoslovansko Društvo Vzajemne Pomoči v Boki, Hrvatsko Društvo Vzajemne Pomoči na Dock-Sudu in Jugoslovansko Društvo Samopomoč Slovencev v ulici Centenera. Tu v Buenos Airesu in okolici nismo do danes še napravili nobenega koraka, da bi skupno pristopili v omenjena društva. Treba je na delo, da se čimprej in v velikem številu učlanimo v katerosibodi prej omenjenih društev. Dolžnost nas Slovencev je, da pristopimo v naše obstoječe Jugoslovansko Društvo Samopomoč Slovencev v ulici Centenera.

Slovenski Ljudski Dom bo deloval vedno naprej na kulturnem polju, medtem ko bomo Društvo Samopomoč Slovencev dvignili in podprli v smislu vzajemne pomoči.

JUGOSLOVANSKI PARNIK "PARTIZANKA" PRISPTEL V SIDNEJ

Sidnej, 16. januarja. — Associated Press javlja, da je danes prispela jugoslovanska ladja Partizanka, katera bo v avstraljanskih lukah ukrcala 700 jugoslovanskih izseljencev, kateri se iz Avstralije vračajo v domovino.

NAŠI IZSELJENCI V POČASTITEV PADLIH BORCEV

Meseca novembra se je vrnila iz Florine v Franciji večja skupina naših izseljencev, ki je šla v tujino iz bivše Jugoslavije že več let pred pričetkom druge svetovne vojne. Takratni protiljudski in nesocialni režimi ki so našim delavnim množicam ustvarjali najmižernejše življenjske pogoje, so bili vzrok, da so tisoči naših delavoljnih rudarjev iskali zaposlitve v inozemstvu. Nova, demokratična Jugoslavija, ki daje zaslužek slehernemu delavoljnemu državljanu, ne pozna brezposelnosti, ki v zapadnih državah posebno v poslednjem času zavzema vedno večji obseg. Naši delavci v inozemstvu, posebno tisti, ki dobe resnična poročila o razmerah pri nas, se kaj radi odločijo za povratek v domovino. S kako iskrenimi občutki se vračajo, pričča neka nedavno prispela rudarska skupina, ki je prinesla s seboj venec z napisnim trakom in marmorno ploščo s posvetilom našim padlim borcem. Oboje je zastopstvo rudarske skupine, katera se začasno nahaja v repatriacijski bazi v Kamniku, izročilo Zvezi borcev NOV za Slovenijo, ki bo ploščo vzdala ozi-

roma namestila na primernem spomeniku, posvečenem našim padlim herojem.

Iniciativni odbor Zveze borcev NOV za Slovenijo se zahvaljuje skupini 228 rudarjev in njihovim družinam, vrnivšim se iz Francije v domovino, za njihov čustveni dar ter spoštovanje, izkazano našim padlim borcem za svobodo.

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigre.
Prevoz s postaje Tigre FCCA. do Recreio in nazaj.
Lastnika

BRATA ROVITAR
Tigre FCCA. — T. A. 749 - 589
Rio Carayachay

STAVBENI PLESKAR IN TAPETAR MARIJ MEDVEŠČEK

Guevara 525

U. T. 54-0624

HERRERIA DE OBRAS BRATA RIJAVEC

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Segurola 1608-14 U. T. 67-6250
Buenos Aires

MECANICA y ELECTROTECNICA E. LOZEJ y W. COX

Avda. Riestra 1115

U. T. 61-0656

ANEKDOTE O "GOSPODNUNCU" VINKU VODOPIVCU

Poročali smo že, da je znani slovenski skladatelj Vinko Vodopivec, župnik v Kromberku pri Gorici, praznoval 70 letnico rojstva. Ob tej priliki se med goriškim ljudstvom zopet poživljajo spomini na razne dogodivščine iz slavljenčevega pestrega življenja.

*

Kako je prišel gospod Vinko do avstrijskega odlikovanja

Že med prvo svetovno vojno je gospod Vinko vztrajal v svojem Kromberku. Italijanska vojska je bila že pod vrhom Škabrijela (Sv. Gabrijela), pa ni niti mislil na to, da bi zapustil Kromberk. Tiste dni se je vračal iz Ajševce skozi gozd Panovec. Poveljnik madžarskega huzarskega polka ga povabi na večerjo, ki se je spremenila v pojedino s precejšnjim zalivanjem dobre pijače. Vinko je bil v rožeah in domov so ga spravili na konju, držala sta ga pa na vsaki strani dva huzarja, ki sta ga pripeljala do župnišča in ga nesla v posteljo. Ponoči pa je italijanska vojska napadla. V kromberškem župnišču se je pojavil poveljnik brigade, zbudil gospoda Vinka in ga pozval, naj se z njimi umakne tudi on. Gospod Vinko pa se je obrnil na drugo stran in spet sladko zaspal. Noč je končala, Avstrijci so ostali. Po par mesecih pa prejme naš Vinko visoko odlikovanje zlatega Franc Jožefovega križca z meči, ker je "s svojo hladnokrvnostjo tako vplival na vojaško poveljstvo, da je ostal Kromberk še avstrijski." Prišla so leta, ko je bil Vinko zaradi denarja v stiski, pa se je spomnil, da bi utegnil za zlato odlikovanje kaj dobiti. Pri zlatarju Braunizerju na Travniku pa je izvedel, da odlikovanje

ni zlato, temveč le — pozlačen kositar. S tem avstrijskim odlikovanjem je naš "gospodnunc" Vinko doživel dve razočaranji, prvič ker odlikovanja ni pričakoval, drugič pa, ko je namesto "čistega" zlata dobil "pozlačen kositar"...

*

Strelna ga ne mara

Bilo je l. 1899. Goriški bogoslovci, med katerimi je bil tudi Vinko Vodopivec, so šli na običajni vsakodnevni sprehod. Ko so prišli na staro goriško pokopališče, je nastala nevihta. Strele so švigale po ozračju, da so se bogoslovci razkropili na vse strani. Pod nekim topolom sta si poiskala zavetja Vinko in še drug bogoslovec. Strelna je treščila v topol, Vinkov tovariš je obležal mrtev, Vinko pa je odnesel majhno prasko. Zelo so se začudili, kako da je odnesel zdravo kožo, je Vinko pripomnil: "Mar se niste učili v fiziki, da je mast slab prevodnik za elektriko? Kako bi mogla strelna prebiti moj špeh."

*

In ženi se je tudi

Ko je bil gospod Vinko dobre volje, ga vpraša hudo mušnež: Vinko, pa si bil kdaj zaljubljen?

"Kako da ne, Zakaj ne bi bil. Po sedmi šoli je bilo, na Sv. Gori sem bil v Makarovičevi gostilni. Fejst čecica je stregla, kar zaljubil sem se vanjo."

Dr. Hinko Halpern

Specialist notranjih bolezni
Ordinira vsak dan od 16 do 20 ure
San Martín 955 - 1 nad. - dep. C
U. T. 32-0285 in 0829

RESTAURACIJA "PRI ŠKODNIKU" Kroglišče in Keglišče Jožef Škodnik

Añasco 2652 U. T. 59-8995

MIZARSKA DELAVNICA "LA PRIMERA" PETER JONKE Lastnik: Se izdeluje vse v to stroko spadajoča dela. PASOS LOS ANDES — RIO CEBALLOS CORDOBA

Dr. A. Kirschbaum Dra. Maria Kirschbaum ZOBOZDRAVNIKA LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-7387

Franc Štekar STAVBINSKI PODJETNIK Ramón L. Falcón 6371 U. T. 64-3084

Casa "VILLA REAL"

— SEPELIOS DE CALIDAD —
LUJOSOS AUTOS PARA CASAMIENTOS.

— de —

Víctor M. Herrera

Consulte:

Avda. FCO. BEIRO 5000
esq. Bermúdez

U. T. 50 - 4791

TRADUCTOR PUBLICO

Esloveno, servio-croata, checoslovaco y demás idiomas europeos.
Extracciones de partidas para jubilaciones ferroviarias y para el Instituto Previsión Social.

SAN LORENZO 937

ROSARIO (STA. FE)

V kozarcu vina sem iskal korajžo. Stopil sem za njo v klet. Ko sem ji hotel razodeti svoje srce, se mi je začelo nekaj mešati po želodeu in je bruhalo na dan. Pa sem videl, da nisem za ta "kšeft".

*

Izpovedala bi se rada

Neka stara ženica iz Kromberga je Vodopiveca vsak dan nadlegovala, da bi jo izpovedal. Gospodnunc pa ji je vedno odgovarjal, da tega njej ni potreba, saj nima nobenega greha.

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO

Kovinska Okna in Polkna
FRANC BANDELJ
Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

G. JERKIC & P. ROJC

"HOTEL ALPINA"

Nasproti postaje "Huerta Grande"
SIERRAS DE CORDOBA
Med gorami v višini 1000 m.
ODPRT CELO LETO.

PIZZERIA

EMIL LAVRENČIĆ

Avda. Fco. Beiró 5315
T. A. 50-3525

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA

JOSE RADAN

Bernaldez 1550 Buenos Aires

Krojačnica

LEOPOLD UŠAJ

Avda. FRANCISCO
BEIRO 5380-84
U. T. 50-4542
VILLA DEVOTO

Ker pa verna ženica le ni dala miru, se je slednjič odločil, da jo izpove. Šla sta tedaj v del kapele, ker cerkev je bila od granat porušena, pa se je začela spoved. Toda ni še ženica odmolila spovedne molitve, ko se stara spovednica zruši. K sreči sta ostala oba nepoškodovana. Pa je rekel g. nunc, vidite, da ni usojeno, da bi vas jaz spovedal.

Ferdinand Cotić

Trgovina z železnino

Lope de Vega 2989
U. T. 50-1383

Krojačnica "Gorica" Franc Leban

WARNES 2191 Buenos Aires

Nasproti postaje La Paternal

T. A. 59 - 9357

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES" Hostar Antor

Triunvirato 4223 U. T. 51-0732

Dr. SANTIAGO DOMINGO

ZARICH

K. rukični zdravnik
Notranje bolezni za ženske in otroke
ROSARIO
Córdoba 6217 T. A. 94223

PISALNE IN RAČUNSKÉ STROJE

Prodajam, kujujem ter izvršujem
vsakovrstno popraviljanje v tej
stroki.

ANTON VOGRIČ

Esmeralda 633 - III n. O.
T. A. 31 - 1774

RUDOLF KLARIČ

INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV

JOSE BONIFACIO 663

BUENOS AIRES

RESTAVRACIJA IN BAR BILLAR

— Vsakovrstna domača prehrana. —

LASTNIK: Peter Benčić

INDEPENDENCIA 4202 vogal MARMOL BUENOS AIRES

ČITAJTE IN RAZŠIRJAJTE:

"SLOVENSKI GLAS"

VSAK NAŠ ZAVEDEN ROJAK
NAJ POSTANE NAROČNIK!

Pesnik Oton Župančič praznuje svoj rojstni dan

Te dni — 23. januarja — praznuje pesnik Oton Župančič svoj sedemdesetletni rojstni dan. Slovensko delovno ljudstvo ga že dolga leta spoštuje kot svojega največjega živečega pesnika, ki je v najčistejši obliki umetne pesmi zajel vso veliko vsebino svojega naroda: njega veselje in žalost, ljubezen in predanost domovini, njegova polja in hoste, vrisk in nedolžno veselje mladine, rudarje in žebjarje ter kovače in mornarje, njegovo nejevoljo in srd — in njegovo nadčloveško borbo za svobodo, za lepše in srečnejše življenje.

Ko je za časa italijanske okupacije težko bolan ležal v kliniki in ko je takrat divjala čez naše hribe stravana ofenziva fašistov se je slišalo v bolniške sobe bobnenje topov. Vsak dan so letala čez bolniško poslopje letala italijanskih fašistov proti Krimu in še dalje nad Trnovo goro in tesno tesno nam je bilo ko smo kmalu po odletu letal čutili zamolke eksplozije bomb, ki so padale v naše vasi in na položaje naših partizanov. Ob takih prilikah je hodil Oton Župančič v svoji sobici iz kota v kot, stiskal svoje dolge, prosojne prste v pest od bolečine in žalosti, v obraz pa mu je tedaj vsakokrat šinil odraz upornika; slepo se je zagledal skozi okno v sinje nebo dvignil pest proti jeklenim pticam. Obrnil se je spet nazaj v sobo, se pogreznil vase pa je čez čas uprl svoje oči vame premišljeno in je dejal odločno, mirno, kakor da bo vse, kar mi hoče povedati povsem razumljivo nekaj pač, o čemer pač ne smeš in ne moreš dvomiti: "In kljub temu bodo naši fantje zmagali!"

Ob neki priliki mi je izročil rokopis svoje pesmi: "Tja bomo našli pot..." za revijo kulturnega plenuma OF "Nova svet", ki smo jo tedaj pripravljali. Ko sva govorila o naši borbi, me je svetlo pogledal in dejal: "Zmagali bomo, kajti naše ljudstvo ve,

da so zamanj sprevodi in parade, strojnice, tanki, puške, bajoneti: da ljudstvo hladno gleda te navade in se ne da na puhla gesla vjeti.

Ker ve, Moskva sred kopnega prostranstva široko razprostira čvrste roke. Zavedna sebe in svojega poslanstva na krilu zbira vseh plemen otroke.

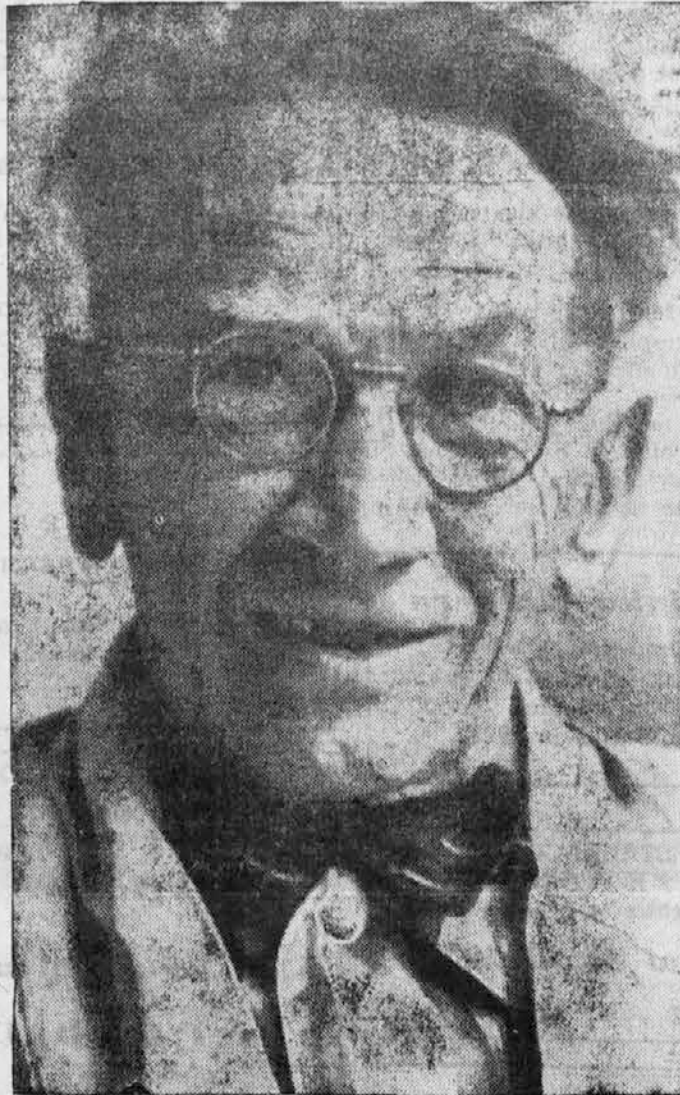
Ko sem mu pozneje prinesel nekaj Kačuhovih pesmi na upogled, je bil v postelji. Bolezen ga je hudo izmučila. Prišel sem se tudi posloviti preden sem odšel v hribe.

Oton Župančič govori na Ustavodajnem Zborovanju

Tedaj mi je dejal šepetaje: "Pozdravite mi jih vse po vrsti! In zgrabite jo, prinesite jo — svobodo! Dočakal bi to rad, da bi jo vsaj majceno pobožal!"

Zdaj pa jo ima prav vso! Pesnik Oton Župančič in ljudski poslanec slovenskega naroda, ljudski poslanec prvega slovenskega parlamenta. Zdaj se mu je izpolnila največja želja velikega

pesniškega srea — Pesnik Oton Župančič je kot ljudski poslanec svojega naroda glasoval za prvo njegovo ustavo, za tisto veliko stvar o kateri se je v svoji pesniški skromnosti komaj le upal slutiti, za vse tiste velike stvari, brez katerih noben narod ne more živeti v sreči in zadovoljstvu.

Pesnik Oton Župančič se je rodil v Beli Krajini, v Vinici, 23. januarja 1878. Tam raste vinska trta, tam prebiva veselo pristrčno dobrohotno belokranjsko ljudstvo. Tamkaj so se počutili partizani kakor doma, tamkaj so se snovale v naši veliki borbi drzne misli naših najboljših.

Leta 1899. je izšla njegova pesniška zbirka "Čaša opojnosti". S te prve pesniške zbirke, iz katere je zazvenel nov prečuda lep zvok slovenske besede kakor še nikoli po Prešernovi pesmi, se je dvigal više in više, dokler ni prižgal zvočnost slovenske besede v tako lepoto, da je pred njo ostrmel sleheren naš človek in se začuden vprašal: "Tako, da smo mi bogati?"

Mladini je dal Oton Župančič "Cicibana" in "Pisanice" ter "Lahkih nog naokrog", zrelemu človeku je napisal zbirke "Čez plan", "Samogovore", "Mlada pota", "V zarje Vidove". Mojsrsko je prevajal drame slovitega an-

gleškega pisatelja Shakespearea (Šekspirja); v verzih je napisal dramo "Veronika Deseniška" — v dneh naše nadčloveške borbe pa je napisal pesmi, v katerih je dojel z dosedaj še nedosegkar je naš narod v letih okupacije strašnega in velikega preživljal. S svojo pesmijo "Veš poet svoj dolg?" objavljeno v ilegalnem "Slovenskem zborniku 1943", se je postavil pred vse živeče slovenske pesnike in jih pozval, da spregovore, da napišejo pesem, ki bo zajela v upor in borbo ves slovenski narod, delavce in kmete, hlapce in dečke, vas in mesto, tako, da,

ŽUPANČIČEVE PESMI MED VOJNO

TJA BOMO NAŠLI POT...

V globoki rupi v zimskem spanju gadje se premetavajo, v gost klobčič zviti. Mirujte, misli! Skoro že pomlad je, čas bo; vendar me strah je vas buditi.

To srce ustvarjeno je za ljubezen, a vdano sprejme, kar mu čas odmeri; sedaj v sovraštvo hip ga kliče jezen; le malo naj počije v lepi veri:

da je človeštvo vse ena družina, da vse narode e nsam up preveva; da blagoslovljena mi domovina v svobodo dela, sanja in prepeva;

da je na tleh nasilja in napuha objest; laž, rop, krivica in prevara na brzdi; da pravica ni več gluha, poštenje po temnicah se ne stara,

da ni poniglavost povsod na vrhu, da se ne mora klanjati ji čednost, da je malik trinoštva, znotraj trhel, na zunaj zgubil ves blesket, vso vrednost;

da so zaman sprevodi in parade, strojnice, tanki, pušek, bajoneti; da ljudstvo hladno gleda te navade in se ne da na puhla gesla vjeti,

ker ve: Moskva sred kopnega prostranstva široko razprostira čvrste roke, zavedna sebe in svojega poslanstva na krilu zbira vseh plemen otroke.

Najbornejše, ki svojo so besedo napol zgrešili, komaj še jecljali narečje temno, brati abecedo uči v jeziku dednem. Srečni mali,

ki se jim bliska skoz oči poševne svetloba mlada, znotraj jim prižgana, in se oglaš i zduše jim odmevne puškinska pesem, prav jim zaigrana!

O mati novega rodu! V vrtežno nam dobo točiš srčno kri in mleko. Tako toplo mi v prvih je in nežno: lej belo brezo za krvavo reko!

Prisojno, razcveteno lej pobočje! Tam naša ladja si pristana išče; našla je v vedrega duha območje, v pastirja Kostje radostno torišče,

ki pod stopinjami mu zemlja poje, ko da z nogami strune bi prebiral, poplešujoč na čeln črede svoje, in če bo treba, bo smehljaše umiral. —

Je dan? Je noč? Je mesečina mila preko višin in polnočnih prepadov tišino in uteženje razlila, da v prsih se ne gane gnezdo gadov? —

"Tja bomo našli pot..." Pred sto jo leti je pevec, videc veliki, zagledal; o, da bi hotel danes nam zapeti! Pa ni mu treba: vse nam je povedal.

*

Pesnik, umetnik in človek se je spojil s svojim ljudstvom. Iz njega se je rodil, iz njega je rasel, njemu je dal in mu še daje svoje najdražje, svoje veliko pesniško sree. Mi pa se bomo najlepše oddolžili njegovi visoki pesmi, če se bomo ravnali po njeogvih besedah, ki jih je pesnik sam govoril leta 1926 mariborski mladini:

"Umetnik ne more biti vsak, človek pa, ki po svoje verno in vdano služi narodu in človeštvu, je lahko vsak najmanjši izmed nas."

Vrh Možaklje bom stal,
pesem svojo rjul,
Blegaš jo bo čul,
Krim odmev bo dal:
v vse vetrove jo bom tresel,
Eden jo bo na Pohorje nesel.

☆
OTON
ŽUPANČIČEVA
ROJSTNA
HISA
☆

VAL D'OLTRA

Ob rani zori,
ko je morski zaliv
pred mojo hišo
latvica mleka
in ribiške ladje,
vračajoče se z lova domov,
otroške igrače;
oh mladi uri,
ko se prve ptice budé,
da pozdravijo s pesmijo luč,
sem pogledal skoz okno
po morju in zemlji
in sem videl in vedel:
pse je dobro, lepó in prav.
Bili so pri meni
možje iz Milj;
slavili so tisti večer
svojo tovarišico,
padlo partizanko,
žrtev fašizma,
in niso pozabili
mene, slovenskega pesnika.

Govorili smo
o skupnih naporih,
o naši vojski,
o maršalu Titu
in Stalinu,
o bratstvu narodov
in usodi Trsta.
Bile so pri meni
slovenske deklice
z onkraj hriba;
prinesle so v dar
mi breskev in grozdja in smokev,
in prijaznega smeja.
In smo žuboreli
o Titovi vojski
in Stalinovi
Rdeči armadi,
o svobodi naroda
in naših šolah,
o slovenski pesmi
in prihodnjem mitingu.

Partizan je Kostja
zaigral na harmoniko
"Katjušo", nato "Hej brigade!"
in srca so vsa pritrkavala
kot na zanosnem pohodu.

Zdaj vsako jutro
ob rani zori,
ob mladi uri,
ko se prve pesmi bude,
bom gledal skoz okno
po morju in zemlji,
da bom videl in vedel:
zarés,
vse je dobro, lepo in prav.
Dá, to, kar gledam
pred svojo hišo,
je obala bodočnosti,
je jutrišnji dan!

HERRERIA DE OBRA
HUMAR y MAKUC

Av. Central 3720
Calle No. 2 3729 U. T. 741-4520

RADIO

Izdelovanje novih aparatov ter
vsakovrstna popravila izvršuje
JAKOB KREBELJ
CESPEDES 3783 (vagal Avda. Forest
Tel. Štev. 54 - 4650

SLOVENSKA BABICA

Flomena Beneš de Bilek
LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

OSVOBODITELJEM

Slušali smo, da na iskrenem belcu jaha,
da konja in jezdeca jadrna nese perot,
in kaadr nasprotnik se najbolj z zmagami baha,
zahteva skoz vrste njegove svobodno pot.

Deželo svoje si Nemci in Talijani,
razudijo zemljo kakor pobitega vola;
on stoji na Možaklji, in z njim njegovi zbrani,
ni puške ga strah ne prokletega v Begunjah kola.

Goré odpró mu svoje zelene hrame,
on brani pred tujcem njih boj, šumečo rast,
zaseka prehode, preplavi premógove jame,
za razbojnika krščen čuva narodu last.

O brezupno dolgo deževje v jesenski žalostni čas!
In v mesečini po snegu begotni sledovi!
Lisčji lajež in škripajoči mraz,
da pod srhko osrčeno dlako tresó se volkovi!

O, naši sinovi in bratje in očetje!
"Kaj boš, razcapani ušivec z životom pretrganim, bos!"
neka kanalja kriči. On izpelje jih v mladoletje,
njegova vera vsem zoprnostim je kos.

Zavzame otoke, primorje, Trst in Gorico,
čvrstó mejnike stare v tla zagozdi,
v Ljubljano prinese na zlati vagi pravico,
zasopel še, nespočít na sever odhiti.

Razložene brate v eni meji strne,
svobodo zavrženo vnovi ustoliči,
pred nami preprogo bodočnosti razgrne:
planine sijó, razgibani v soncu rajajo griči,

med rádostno delo ubrano se petje oglašá,
iz podrtin domovi rastó med gostimi vrtili,
plavži buče, živine tare se paša,
pšenica kozolce šibi, kot mački so grozdi na trtili.

Glavé so se dvignile, jasno je sleherno lice,
s krvniki ogabnimi boj izbojevan,
na stečaj odpirajo se zatohle temnice,
vesel sprevod se snuje v jutrišnji dan.

Zdaj pa prelij se mi pesem v rahel, prerahel dih
čez gomile zaplavaj, da komaj zgane se travica pomladanja,
in s tiho solzó orosi spomin vseh njih,
ki duša pod tiho rušo v svobodo jim sanja.

VEŠ, POET, SVOJ DOLG?

Veš, poet, svoj dolg?
Vrzi pesem v svet,
Kaj zagrinjaš se v molk?
Nimaš nič besed?
pesem za današnjo rabo:
vsi jo bomo povzeli za tabo.

Vem, o vem svoj dolg,
v prsih tu me žge;
naj se mi grlo odpre,
bom zavijal ko volk,
na vseh štirih bom stal vrh planine,
škripal in hlupal med pečine.

Vrh Možaklje bom stal,
pesem svojo rjul,
Blegaš jo bo čul,
Krím odmev bo dal;
v vse vetrove jo bom nesel,
eden jo bo na Pohorje nesel.

Gozd in gora poj,
silen ženimo hrup,
vboga gmajna, le vkup,
le vkup, le vkup z menoj,
staro pravdo v mrak tulimo,
da se pretulimo skozi to zimo.

Še bo kdaj pomlad,
še bo napočil zor:
takrat voléji zbor
pojde lovec klat:
plani čez Savo, plavaj čez Dravo —
zob za zob in glavo za glavo!

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA
V SAAVEDRI

ANDREJ BOŽIČ in SIN
Tehnična konstruktorja

Ruiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

REKVIZICIJA

Ponoči trije ob pozni so uri
potrkali s puškami na duri.

"V imenu Boga Očeta —
zakoljite nam praseta;
v imenu Boga Sina —
nalijte nam vedro vina;
v imenu Svetega Duha —
vsadite nam peko kruha!"

Kar ti tije vele,
to v hiši vse store,
ob zori je vse pripravljeno,
na voljo jim postavljeno.
na voljo jim postavljeno.
Gospodar pa le pisano gleda,
vsa reč mu nekam preseda.

"V imenu Svete Trojice —
potezni voz iz klonice,
naloži ves svoj dar,
zaprezi konjičev par,
pa poženi gospodar,
tja v črni graben, tja v zeleni gozd —
nej, fantom mojim zdaj minil bo post!"

Pogledal je gospodar:
"Takole je ta stvar?"
potem pa je v hišo zakričal:
"V imenu Vseh Hudičev —
navrzi mi ajdovo še potico,
in za nameček na vsako ročico
odspredaj kapuna in petelina,
od-zadaj pa bariglo vina!" —

Pognal je, in skoz vas
zapeli so na glas:
"Hej, črni graben, hej zeleni gozd —
zdaj fantje naši, vam minil je post!"

FRANCE PREŠEREN

Letos, dne 8. Februarja bo minilo 99
let, odkar je v Kranju na Gorenjskem
umrl naš največji pesnik Francé Pre-
šeren. Tudi mi v izseljeništvu bomo po-
častili spomin našega velikega pesnika
in bomo zato v prihodnji številki Slo-
venskega Glasa posvetili par strani v
ta namen.

Objavili bomo zanimive spise: "Pre-
šeren in mi", "Prešeren in Partizani"
ter Otona Zupančiča: "Beseda o Pre-
šernu". Poleg tega tudi par njegovih
pemi in slik.

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA JESTVIN

"TRIESTINA"

Lastniki:

KUKANJA in BRATA GEC
25 de Mayo 2606 CORDOBA

BANCO POLACO S. A.

Unico Banco Eslavo de Sud América

Sección YUGOESLAVA

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS de Ayuda Familiar a Yugoestavia.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magníficos Servicios a disposición de la Colectividad Yugoestavia.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco atenderá de inmediato su Solicitud de Crédito.

CONSULENOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUCUMAN 462

BUENOS AIRES

C. CORREO 390

RAZPRODAJA KRUHA TROBEC GUSTIN

Dovajšam na dom

Heredia 477 U. T. 51-7165

Foto - Arte MARCOS

Najpopularnejša na Dock Sudu

Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

Quesería y Flambrería "LA IBERICA"

de Cuervo y Fernández

Avda. Fco. Beiró 5399 — U. T. 50 - 8563

FIDEOS FRESCOS

de NATALIO DOMINI

Basurco 3425

U. T. 50-8913

Ne poslušajte tistih, ki vam branijo povratek v domovino

V predzadnji številki SLOVENSKEGA GLASA smo pod tem naslovom objavili članek v katerem smo obrazložili, kako pobegli vojni zločinci skušajo opravičiti svoj beg, svoje bivanje v ino zemstvu z lažipropagando in gonjo na pram F.L.R.J. Trudijo se na vse kripelje kako bi naše rojake prepričali, da bi se ti več ne povrnili v svojo domovino.

Pisali smo tudi o beguncih, ki so se povrnili iz italijanskih taborišč v Jugoslavijo. Ob povratku so pripovedovali s kakšnimi težavami so se morali boriti, celo tudi grožnjam in nevarnostim in to od strani lastnih rojakov so morali kljubovati, preden se jim je posrečilo vrniti se domov.

Veliki politični in gospodarski uspehi, izpopolnjevanje petletnega plana, vsakodnevna krepitev Jugoslavije, zadajajo sovražnikom težke udarce, spodmikajo reakciji v Jugoslaviji zadnja tla pod nogami, uničujejo ji poslednje upe o povrnitvi starega režima. Zato se sovražniki poslužujejo vseh mogočih sredstev v inozemstvu in Jugoslaviji, da bi tudi v državi omajali delovni polet zavednega jugoslovanskega ljudstva, da bi vnesli med prebivalstvo vsaj delno zmešnjavo ter da bi na ta način preprečili izpopolnitev plana. Poslužujejo se najnesramnejših laži in najrazličnejših klevet, da bi begali ljudi ter zbudili pri njih nezaupanje do države in do ljudske oblasti.

Mislimo pa, da vsak pameten človek sam razvidi odkod izvirajo vse klevete, hujskanje in obrekovanje napram Jugoslaviji ter da je vse to delo onih ubežnikov, ki so mnogo zagrešili v narodno osvobodilnem gibanju ter vojnih zločincev, ki so morili, izdajali in trpinčili jugoslovansko ljudstvo.

Danes imamo tudi v Argentini mnogo takih sovražnikov nove Jugoslavije, ki so dospeli semkaj z namenom, da bi sejali razdor med našo nasebino in prepričali one ljudi, katerih namen je povrniti se v svojo domovino. V odgovor vsem hujskačem pa mislimo, da so najboljši dokazi pisma, katera naši rojaki prejemajo od svojcev iz domovine, v katerih pravijo:

Tovariš Edvard Štrosar, ki se je lani povrnil iz Buenos Airesa v domovino, t. j. v Trnovo pri Ogrici, piše prijatelju:

"Vprašate me kako se imamo in kako živimo. Tu je dobro, tako dobro in nikdar nisem pričakoval takega življenja kakor je imam. Prav zadovoljen sem in za nobeno ceno bi se ne več povrnil k Vam. Prav po pravici Vam povem tukajšnjo situacijo: v naši državi ni ne ubogih in ne bogatih, vsi smo enaki. Kruha je dosti, da

nismo lačni in dela tudi dosti, samo da je na delu več svobode kakor tam. Tukaj tudi delamo za petletni plan in ko bo ta izvršen, ne bo v nobeni državi tako dobro kakor tu pri nas. Tu ukazuje ljudstvo in ne farji, ne županji. Imamo svoje sindikate, tam sklepamo koliko more delavec zalužiti, da živi dobro in kdor napravi več dela dobi za to nagrade. Tudi naša mladina je kakor so bili naši partizani; imajo svoje brigade, le razlika je ta, da ne nosijo več pušk na rami ampak lopate in krampe."

Tudi tovarišica Pepca Kodelja je prejela pismo od svojega brata iz domovine, ki ji med drugim piše:

"Kar se tiče Vašega povratka v domovino naj Ti povem, da ako bi bil jaz na Vašem mestu, bi se takoj povrnil. Naši državljani se vračajo iz raznih držav, kakor iz Kanade, Egipta, Francije, itd. Ti, ki so se vrnili, da bodo resnično pomagali pri obnovi naše države in pri izvršitvi petletnega plana, so zelo zadovoljni in delajo z veseljem; oni pa, ki so mislili, da bodo živeli na račun drugega pa niso zadovoljni, kajti pri nas je tako, da kdor ne dela naj ne je. Dela tukaj ne manjka, saj prihajajo v našo državo na tisoče italijanskih državljanov na delo. Vsi dobijo delo in jelo ter so zadovoljni. V Solkanu se je pričela graditi nova Gorica in zaposlitev odbi vsak naj bo ta od katerekoli stroke."

Tovariš Anton Kline, ki je bival 19 let v Argentini in je odpotoval s svojo družino v Jugoslavijo, je danes obratovodja jeklarne na Muti ob Dravi pri Mariboru. Takoj po povratku v Jugoslavijo je izjavil med drugim sledeče:

"Mnogo sem prepotoval in mnogo videl po svetu. Bil sem v Španiji, videl in proučil neurejene razmere v Italiji in povem vam, da sem bil prijetno presenečen nad velikanskim delovnim poletom in obnovo v naši domovini, ki je za časa okupacije toliko pretrpela. Ze moj vtis je bil zelo lep, boljši kakor sem pričakoval. Nikdar nisem mislil, da se je v Jugoslaviji v tako kratkem času toliko storilo.

Sovražniki Jugoslavije že izza prvih dni svobode napovedujejo konec naše oblasti. Vsakomur, ki se vrača v domovino, napovedujejo, da ga bodo v

Jugoslaviji slekli do golega, da bo od glada umiral in da mu bodo vzeli vse, kar je prinesel s seboj.

Moja edina želja je, da bi naši listi povedali vsemu svetu, da naša domovina potrebuje delovnih ljudi in da so vse te govornice sama podla in ostudna laž. Vsak čas bi se lahko vrnili nazaj, nikomur ni prišlo na misel, da bi mi kaj vzeli, hrano imam dosti, več kot sem računal. Velik ustvarjalni polet jugoslovanskega ljudstva pa je tisto, kar človeka vsak dan podžiga k še večjemu prizadevanju za izpopolnitev Titovega plana."

KAJ JE Povedala REPATRIIRANA POLITIČNA BEGUNKA

Tov. Zupančič Jožefa, rojena 15. III. 1925, v Zagorici, sedaj bivajoča v Malem Vrhu št. 5, Krajevni ljudski odbor Dobrič zaposlena v rudniku barita Pleše pri škofljici, se je 29. 3. 1947. vrnila iz DP-taborišča v Spittalu ob Dravi na Koroškem, kamor je pobegnila ob osvobojenju. O tem nam je pripovedovala sledeče:

"Do tega, da sem ob osvobojenju pobegnila na Koroško, me je privedla sovražna propaganda. Bivala sem v DP-taborišču za razseljene osebe v Spittalu ob Dravi na Koroškem. V taborišču sem živela slabo, pozneje sem služila pri kmetu bližje Podrožce. V taborišču so nam govorili, da v Jugoslaviji vrnivše se begunce pobijajo ali pošiljajo na prisilno delo. Od doma pa mi je pisala mati naj se vrnem, ker je doma dobro, dovolj zaslužka in dobra preskrba. Sedaj delam v rudniku barita in sem postala udarnica. Vsa srečna sem ko sem prišla v svoj domači kraj. V bazi za repatriacijo na Jesenicah in v domačem kraju so me pristržno sprejeli. Živim doma in se mi dobro godi. Nihče mi še ni storil kaj žalega. V novi Jugoslaviji vidim velik napredek na političnem in gospodarskem polju. Kdor ima voljo do dela, lahko živi. Uživam svobodo kakor vsi ostali državljani. Vidim zelo velik napredek v obnovi porušene domovine. Vsem znancem želim, da se čim prej vrnejo domov, kakor sem se jaz. Drugega nimam ničesar pripomniti."

Te z okorno in delovno roko napisane preproste, toda iskrene in resnične vrstice tov. Zupančičeve navajamo dobesedno kot doprinos k odgovoru na klevete naših sovražnih elementov, ki političnim beguncem in izseljencem branijo povratek v domovino.

"VERJEL SEM V AMNESTIJO"

Bivši domobranec tov. Luskovec Ivan, rojen 21. X. 1913. v Britofu pri Kranju, dela sedaj zopet od kar se je vrnil 23. septembra 1947. s Koroške, na svojem posvetu v Britofu. Pripovedoval nam je takole:

"Zadnje dni pred osvobojenjem so bežali ljudje z oDlenjskega skozi našo vas. Nekateri so govorili, da se je treba za nekaj 14 dni umakniti in da bomo potem zopet prišli nazaj domov. Tudi jaz sem odšel z njimi. Na Koroškem sem bil nekaj časa v taboriščih, nekaj časa pa sem delal na kmetih. Vedno bolj me je mučila misel, da bom zmiraj kot begunec po svetu hodil, nihče me ne bo imel rad, doma pa imam vas. Čital sem časopis "Vestnik", ki izhaja na Dunaju in včasih sem pri jugoslovanski delegaciji v Celovcu dobil kak časopis iz Jugoslavije. Bral sem, kako je v Jugoslaviji, da so vsi prosti, ki pridejo iz tujine domov. Verjel sem vse, nič se nisem bal, ker nisem nikomur nič žalega storil, verjel sem v amnestijo. Doma so me lepo sprejeli, sedaj živim v miru, nihče mi ničesar noče, delam na polju, dobro se mi godi, počutim se srečnega in zadovoljnega. Bil sem na tujem in zato lahko rečem, da Jugoslavija dobro in hitro napreduje. Kdor se iz strahopetnosti boji vrniti, nima prav, ker mi vsi, ki smo se vrnili, se živi in zdrav. Vi oglašamo s pismi po pošti pri svojih znancih, ki so še zunaj. Kar jih služi po hribih okrog Sv. Vida nimajo radia ne slovenskih časopisov."

Tov. Luskovec torej ni razočaran na tem, kar je v naših časopisih čital o Jugoslaviji. Ker ni evrjel klevetam izdajalcev in inozemskih reakcionarjev, ampak je verjel glasu domovine, je danes zopet srečen in zadovoljen človek.

PIVARNA — Kroglišče in Keglišče PODGORNIK FRANC

Warnes 2113

La Paterna

TOVARNA POHISTVA VINKO ROGELJ BLANCO ENCALADA 249-261 VILLA ESCABO U. T. 662-0130

MERCERIA Casa "LA FAMA" ARTICULOS REGIONALES

BAJZER

Buenos Aires 672

Cosquín — CORDOBA

KROJAČNICA CIRIL PODGORNIK Tinogasta 5308

MERCADO "Las Magdalenas" CARNICERIA — RAUBA Puestos 21, 24, 25. Avda. Fco. Beiró 5276

RESTAVRACIJA IVANČIĆ RUDOLF Añasco 2622

TRGOVINA JESTVIN Srečko Turel TRELLES 1402 U. T. 59-4104

Talleres Gráficos "CORDOBA"
Gutenberg 3360 - 6-II-1948

Reinaldo Wasserman MEDICINA

Nazca 2381

U. T. 50-284

TRGOVINA JESTVIN "TRST" STANKO MIHELJ

Charcas 3120

U. T. 72-495

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"

Izdeluje po najmodernejšem kroju

DANIJEL KOSIČ

Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires
T. A. 50 - 8228

BAZAR "DANUBIO" D. UGLESSICH

Avda. San Martín 2902 U. T. 59-083

RESTAVRANT "ČAVEN" IVAN LEBAN

Lope de Vega 2931

Ba. Aires

ZELEZO - BETONSKO PODJETJE RUDOLF KOMEL

ZA NACRTE IN PRERACUNE

Bernaldez 1655

U. T. 67-1411

FARMACIA "SOLER"

Servicio nocturno de urgencia

Avda. Fco. Beiró 4984

U. T. 50-2079

Colocación de Vidrios, Cristales y Espejos MOISES GERBIEZ

Nazca 695 (planta baja)

U. T. 63-7714

Zobozdravnika Dra. Samoilović

Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10-12 in od 15-20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

INDUSTRIJA PAPIRJA

WIDER

Andrés Fereyra 3965

U. T. 61-2260

Buenos Aires

Franc Može

Tehnični konstruktor

TOVARNA MOZAIKA

VILLA A. GIARDINO Est. Thea

HUERTA GRANDE — T. A. 43

STAVBENIKOVA FRANC COHA

Calderón 2779

U. T. 50-6655